

TAKAIS DORYBĖS

A. MERKELIS, Great Neck, N. Y.

Tegul tavo vaikai eina
Vien takais dorybės
Tegul dirba tavo naudai
Ir žmonių gėrybei.

Vincas Kudirka

Savosios praeities idealizavimas ir gimtosios kalbos meilė — tai du mūsų tautinio atgijimo bei kultūrinio renesanso veiksniai. Ir vienas, ir antras iš jų grindžiamas meile, susižavėjimu kilnia, nekintama ir siektina vertybe, o tikroji meilė neįmanoma be doros, be palenkimo savo valios vykdymui tai, kas kilnu ir amžina.

Amžinybės pėdos laiko smėlyje

Dorovė — tai iš tamsosėjimas į šviesą, tai mažų dalykų aukojimas amžiniesiems, tai laiko akimirksnio džiaugsmo atsisakymas dėl amžinybės. Tai amžinybės pėdos lakiajame laiko amžių smėlyje.

Jei mūsų tautinis atgijimas būtų apsiribojęs tik praeities idealizavimu ir gimtosios kalbos meile, jis būtų greit sustingęs, virtęs saloniniu, kokių jis daugiau ar mažiau ir buvo nuo Vilniaus universiteto laikų, o galbūt ir išlėšęs draug su „Aušra“. Betgi mūsų tautiniam atgijimui buvo ir trečiasis pradas galbūt pats stipriausias ir daugiausia lėmęs — dorovinis. Ir mūsų tautinį atgijimą galime vertinti, kaip tautos dorovinį atgijimą — jos pasukimą į dorybės takus.

Mūsų tautinis atgijimas kilo iš liaudies, bet jos reikšėjimas buvo ne pati liaudies, bet jos vaikai, siekiant šviesos. Liaudies konservatizmas, jos sustingimas savo formose, jai padėjo amžiais per didžiausias audras išlaikyti tautiškumą ir dorovę. Bet tai buvo sustingęs statiškas tautiškumas, kuris, nors ir pažadu, bet tolydžio mažėjo ir nyko. Kad tas tautiškumas amžiais galėtų išlikti ir stiprėti, jis turėjo augti, tapti dinamiškas, kūrybiškas.

Tarp lenkiškos Silės ir rusiškos Charibdės

Mokslas daugiausia galėjo duoti, ir iš tikrųjų davė, lietuviui tautiniam atgijimui, bet jis draug nešė ir didžiausią pavojų tautiškumui. Paukštytė tol saugi, kol ji po motinos sparnais ar netoli jos. Bet pavojai didėja nuo jos nuklydus. Mokykla, kurioje lietuvių jaunimas sėkė mokslo, buvo ne lietuviška ir kas ją lankė, tas atsidurdavo lyg tarp Silės ir Charibdės, kur lenkiškos ir rusiškos sirenos savo kultūra grąsė užliūliuoti iki tautinės mirties. Čia nebuvo įmanoma ausis vašku užsikimšti, bet vienintelis išsigelbėjimas — nenu-tolti nuo savo tautos kamieno — liaudies.

Per vargus už paskutinius tėvų skatikus siekiamas mokslas ateity žadėjo daug viliojančių gėrybių ir testatė vieną vienintelę sąlygą — išsivadėti savo tautybės. Ir daug tūkstančių mūsų jaunimo keliavo į Rusiją mokslo, bet gal tik kas dešimtas švyturiu nešinas begrįžo į savo tėvynę dirbti jos gerovei, vargti tarp savų brolių.

Darbas savo tautai jokių medžiaginių gėrybių nežadėjo, reikalavo sunkios aukos ir buvo kupinas didžiųjų pavojų. Tad to darbo tegalėjo ryžtis tik tie, kurie šventai tikėjo jo būtinumu, ir tokių buvo nedaug. Tai darbas, kuriam teryžos augštos dorovės žmonės, žmonės gali dėl didžiųjų dalykų išsivadėti kasdienių patogumų. Žmonės

pro pilkus kasdienybės rūkus matą kalno viršūnėj siekiamąjį Laimės Žiburį, ne savosios, bet savo tautos Laimės Žiburį.

Kudirkos žodis inteligentui

Vincas Kudirka 1891 m. „Varpo“ Nr. 6 rašė: „Atrodo, kad kiekvienam lietuviui inteligentui turėtų rūpėti vieši jo tėvynės reikalai, ypač remiami išlikimo instinktu; atrodo negalėtų leisti priartėti minčiai, kad inteligentų tarpe būtų atšalimas širdžių, matant taip skriaudžiamą motiną; atrodo, kad inteligentų aukos gelbėti savo tautybei turėtų plaukti be galo ir reikšti jausmus ir išrovakimą tėvynainio, o ne prekiją. Tačiau viso to nematyti. Išskyrus labai, labai mažą skaičių mūsų inteligentų, tikrai besirūpinančių savo tėvynės reikalais, kurie nesigali nei darbo, nei paskutinio skatiko jos labui, — visi kiti „inteligentai“ lyg ledais apkrovę savo krūtinės, idant kartais, atminius Lietuvą, susiplaktų širdys; o jei-gu retkarčiais ir kas ją atsime-na ir primeta skatiką jos „labui“, tai tik su tokia sąlyga, idant jam už tai, lyg turguje, būtų atlyginta“.

Toliau tame pat straipsnyje jis ironiškai pažymi: „Teisybė — rūpinimasis tėvynės reikalais karta's neleidžia saldžiai išmiegoti, skaniai pavalgyti ir smagiai virškinti. Tai nenuostabu, jei kaikurie „inteligentai“ šalinasi to rūpesčio“.

Sunkūs ir tamsūs mūsų tautinio atgijimo laikai reikalavo, iš dirbančiųjų didelės aukos, augštos doros, istengiančios gyvenimo patogumų ir viliojančias medžiagines gėrybes palenkti siekiamąjį tikslo kilnumui, juo šventai tikėti ir jam viską aukoti.

Kultūrinis renesansas

Savo tautinį atgijimą atvedusį mūsų tautą į nepriklausomą valstybę atstatymą mes vertiname kaip kultūrinį renesansą, bet taip pat turime nepamiršti, kad jis drauge ėjo su mūsų šviesuomenės doroviniu renesansu.

Nuo Simano Daukanto ligi Vaižanto, pasiekusio nepriklausomos Lietuvos visokeriopo suklestėjimo laikus, daugis mūsų tautinio atgijimo veikėjų buvo riteriai be baimės ir priekaišto, buvo žmonės, kurių gyvenimas ir skelbiamos idėjos sudarė patrauklią sintezę, kurie skelbė ir vykdė tai, kuo patys šventai tikėjo, ir nenuostabu, kad jų apaštalių balsas neliko balsu šaukiančių tyruose, bet pasikuli save traukė kaskart didesnis žmonių minias ir jas atvedė į visu svaiojamą ir siekiamą laisvės žemę.

Prieš rusinimą ir lenkinimą lietuvių daugiausia galėjo atsispirti savo pranašumu ir, aišku, atilaikė tik pranašieji, o silpnieji negrįžtamai nuplaukė su didžiąja srove. Lietuvių tautinis atgijimas bei stiprėjimas — tai tautos kėlimas į kultūrinę ir dorinę augštumą. Kiekvienas mūsų tautinis atgijimo veikėjas daugiau ar mažiau sielojo lietuvių tautos doroviniu ir kultūriniu stiprėjimu, o Vydui viršausias lietuvių tautos siekimas: visa, kame lietuvių gyvybė atsispindi, iškelti į šviesesnę sąmonę, į darnesni gėrybę, į galingesni veiklumą.

Liūdnas bajorų kelias

Lietuvių tautinis atgijimas nebūtų buvęs galimas be dorovinio atgijimo. Lietuvos bajorai,

turėdami perteklių medžiaginių gėrybių ir stiprų lenkų kultūrinį užnugarį, buvo pasmerkti išsigimti ir žlugti daugiausia dėl to, kad jau per daug drąsiai ėjo nedorybės takais, tapo žmonėmis be idealų ir ateities. Ir jei visa mūsų šviesuomenė būtų pasukusi bajorų pramintu taku (o pagundų buvo daug!), tai, galimas dalykas, kad mūsų liaudis, ūkininkų Lietuva, nebūtų prisikėlus laisvam gyvenimui, kaip nebeprisikėlė Bajorų Lietuva.

Vergijoj gyvenant tautai graso ne tik kultūrinis, bet ir dorovinis nykimas, ir jam atsispirti reikia didvyriškų pastangų. Tam teigimui pavaizduoti praeitis duoda apšviestą pavyzdį. Didvyriškumas ir doroviškumas glaudžiai tarp savęs susieti. Kur nėra dorovės, ten negali būti dvyriškumo, pasiaukojimo augščiausiam gėrybiui. Tad ir didysis mūsų tautinio atgijimo žadintojas, kursytojas ir organizatorius Vincas Kudirka daug sielojosi tautos doriniu tobulėjimu ir daugiausia nepakenčia savanaudiškumo, kuris juk ir yra viso pikto nešėnų šaltinis.

Svarbieji doriniai imperatyvai

Savo svarbiuosius dorinius imperatyvus tautai Vincas Kudirka ryškiausiai yra išsakęs savo negausiuose eilėraščiuose. „Laboroj“ jaunuosius jis ragina siekti doro ir augšto idealo, nes vėliau jų išsižadama „dėl trupinio aukso, gardaus valgio šaukšto“.

Gražiausia Vincui Kudirkai Kada širdims ir žodžiams ir darbai atsako, Kad visi tie lietuviai patys nevaryti, ir laisvę žengiančiai tautai. Savanaudiškumas, baidumas, pataikavimas tautos pavergėjams, tamsių žmonių išnaudojimas, parsiavimas „dėl trupinio aukso, gardaus valgio šaukšto“, nesidomėjimas savo tautos reikalais, idealizmo stoka ir daugelis kitų lietuvių šviesuomenės ydų ir blogybių neigalingai Vinco Kudirkos smaluotu publicisto botagu plakamos „Tėvynės Varpuose“.

Didžiū Vincas Kudirka laikė tą, kuris savo gyvenimą skiria artimiesiems laimę teikti ir dirbti žmonių gerovei.

Jam galingas tas, kurs be kraujo skleidžia tarp tautų brolystę.

Kurs vargdieniams duoda jų strėnas atitiesti, Palengvindams sunkią gyvenimo našą.

Kovoje dėl savo teisių didelė dorybė — drąsa. Drąsiu Vincas Kudirka laikė ne tą, kurs įniršęs ginklu žmones žudo, bet kuris už minties mūs kovojo liuosybę.

Kurs nuomones savo išdrįsta apginti, Kurs į akis sietui pasako teisybę.

Kiekvienoje kovoje, kiekvienam darbe ir žygyje svarbiausia ištvermė: visada laimi ištvermingieji. Ir lietuvių tautiniam atgijime ištvermė daugiausia galėjo lemti. Vincas Kudirka ją daugiausia sielojo. Prieš 60 metų paleistas iš kalėjimo parašė savo garsųjį eilėraštį „Maniesiems“. Jis pranašau įžvalgumu skelbė, kad Lietuva, kuriai priešų nestinga, išliks „tik į hydra gyvumo pavirtus“, tapus taja hydra, „kuriai nukirtus galvą, tuoj kelios galvos vieton jos išdygsta“. Šiandien šėsių dešimtmečių laiko perspektyvoje matome, kiek likiminiai teisingas šis Vinco Kudirkos imperatyvas mūsų tautai.

Smaluotu publicisto botagu plakamos ydos

Dorovinį tautos stiprėjimą Vincas Kudirka laikė tiek svarbiu ir reikšmingu, jog ir savo tautos himne ragina lietuvius eit vien takais dorybės ir dirbti Lietuvai ir žmonių gėrybei. Kiek Lietuvai buvo svarbus dorovinis atgijimas bei stiprėjimas mums įtikinamai parodo Vincas Kudirka savo publicistinėmis straipsniais „Tėvynės

Feliksas Breimeris

Gedimino žeme!

Lietuva, tėvyne mano numylėta,
Nemuno sargyboj amžius išstovėjus.
Tavo varčią da'niai į pasaulį nešė,
Svečimū valdovai Tau aukas net dėjo.

Geležinis Vilkas davė miestą naują,
Vakarai nustebe į Tave sužūro.
Ir skambėjo garsas Lietuvos Didžiosios
Baltijos pakrantėj lig Juodųjų Jūrų.

Bet užstojo dienos — rūsios ir neramos,
Ir likimo smūgiai ėmė Tau grąžinti.
Ir sumindė priešai Tavo karo garbę
Ir pasidalijo Tavo didžius plotus.

Tavo vardas dingo iš Europos veido.
Tik vaidilų da'nos amžiams jį išlaikė.
Bet piktai galiūnai vėl Tave pamynė
Ir gėlėmis kraujuotoms Tau kelus nubarsė.

Tu buvai pakilus dvilėšimčiai metų
Į pasaulį žengti iš to amžių karsto.
Bet piktai galiūnai vėl Tave pamynė
Ir gėlėmis kraujuotoms Tau kelus nubarsė.

Mes Tave palikom, Lietuva tėvyne.
Mūsų pilkus veidus skausmas išvagojo.
Bet brangiausių turtų — savo kalbą, dainą —
Lūpose išnešė, lūpose nešiosim.

Gedimino žeme! Tau mūs širdys plaka.
Ir takais mes žengiam praieities galiūnų.
Dėl tėvynės laisvės Vytautas Didysis
Paaukojo savo mylimuosius sūnus.

(Prologas iš istorinės poemos
„Vytauto sūnūs“)

Varpuose“. Šviesuomenė, inteligentai, į kuriuos Vincas Kudirka dėjo daug lietuvių tautinio bei kultūrinio renesanso vilčių, kuo mažiausia turėjo tų dorybių, kurios būtinos atgijimui ir į laisvę žengiančiai tautai. Savanaudiškumas, baidumas, pataikavimas tautos pavergėjams, tamsių žmonių išnaudojimas, parsiavimas „dėl trupinio aukso, gardaus valgio šaukšto“, nesidomėjimas savo tautos reikalais, idealizmo stoka ir daugelis kitų lietuvių šviesuomenės ydų ir blogybių neigalingai Vinco Kudirkos smaluotu publicisto botagu plakamos „Tėvynės Varpuose“.

Iš visų nedorėlių daugiausia ir skaudžiausia iš Vinco Kudirkos klišė tiems, kurie iš keršar kurių kity sumetimų skatinami savo brolius lietuvių skundžia policijai dėl jų lietuviškos veiklos. „Jau pats noras atkeršyti savo priešams artina žmogų prie žemesniųjų su-tvėrimų, pas kuriuos tas instinktas labai išbujojęs“ — rašo Vincas Kudirka 1889 m. „Varpo“ 8 Nr. Toliau tame pat straipsny pažymi, „kad ieškojimas pagalbos slaptoje policijoje taip nugramzdina doriškai žmogų, kad prisikelti akys sveito jau niekad negalima“.

(Nukelta į 6 psl.)

KULTŪRINĖ KRONIKA

● Dr. Ona Labanauskaitė sausio mėn. 14 d. Lietuviškųjų Studijų Klube skaitė paskaitą: „Komunizmo pagrindai.“ Prelegentė pabrėžė, kad komunizme yra daug įvairių krypčių bei srovių. Tačiau tikruosius mūsų dienų komunizmo pagrindus sudaro Markso dialektinis materializmas ir materialinis istorijos supratimas.

Prelegentė plačiai paašikino dialektikos filosofinę sampratą, pailiustruodama tai populiariais gyvenimo pavyzdžiais ir tuo būdu nušvietė pačius komunizmo pagrindus ir jų reiškimą gyvenime. Čia prelegentė Dr. O. Labanauskaitė išskėlė idomų dalyką, kad dialektinis materializmas savo istoriniu determinizmu, neigiančiu valios laisvę, prieštarauja komunizmo praktikai, atremtai į revoliuciją, kuri yra didžiausias žmogaus valios jėgos pasireiškimas. Prelegentės many-mu, Markso išsivajota „proletariato diktatūra“ greičiausia nebūtų buvusi iš viso įkurta, jei nebūtų atsiradęs toks vyraus, kaip Len'nas, kuris gerai žinojo revoliucijų kilimo techniką ir taktiką ir turėjo geležinę valią ją įvykinti. Komunizmas įsigalėjo Rusijoje ne dėl Markso teorijos teisingumo, bet visai kitų priežasčių, kylančių iš socialinių Rusijos gyvenimo sąlygų.

Pabaigoje prelegentė išskėlė komunizmo prieštaravimus žmogaus prigimčiai, sveikai valstybės bei visuomenės santvarkai ir Kūrėjo duotiems dėsniams, esantiems Apreiškime. Po paskaitos buvo iškelta keletas klausimų, tarp kurių inž. J. Rugio, ar Rusijoje yra tikras komunizmas. Dr. O. Labanauskaitė pabrėžė, kad Rusijos komunizmas savo ekonomine sudėtimi yra tas pats valstybinis kapitalizmas, tačiau visai šiam klausimui nušviesti reikėtų atskiros paskaitos.

● Kun. V. Rimšelis, MIC, perreita šeštadienį, 1956 II. 4., Lietuviškųjų Studijų Instituto lankytojams skaitė paskaitą: „Mūsų laikų paradoksai: religija ir indiferentiškas formalizmas.“

Paskaitos mintys buvo pradėta vesti iš Dievo sampratos ir Jo buvimo, kurio žmogus savo gyvenime negali išvengti. Todėl nėra nė tautos be religijos, kurios veiksmuose įvyksta žmogaus santykių su Dievu įgyvendinimas. Religija gali būti gamtinė ir antgamtinė. Tik antgamtinė religija gali žmogaus sielą išgelbėti, nes žmogui skirtas yra galutinis tikslas antgamtinis, atseit, Dievas, atrastinis Jame pačiame ir Jo gyvybinis determinizmas, neigiančiu valios laisvę, prieštarauja komunizmo praktikai, atremtai į revoliuciją, kuri yra didžiausias žmogaus valios jėgos pasireiškimas. Prelegentės many-mu, Markso išsivajota „proletariato diktatūra“ greičiausia nebūtų buvusi iš viso įkurta, jei nebūtų atsiradęs toks vyraus, kaip Len'nas, kuris gerai žinojo revoliucijų kilimo techniką ir taktiką ir turėjo geležinę valią ją įvykinti. Komunizmas įsigalėjo Rusijoje ne dėl Markso teorijos teisingumo, bet visai kitų priežasčių, kylančių iš socialinių Rusijos gyvenimo sąlygų.

● Prof. A. Maceinos studija. Baltų Institutas Vokietijoje išleido prof. A. Maceinos studiją vokietų kalba „Das Volkslied als Ausdruck der Volksseele (Liaudies daina — tautos sielos išraiška).“ Studijoje išskeliamas poezijos galia apskritai, liaudies dainų vieta lietuvių gyvenime, daina kaip sielos ir pasaulio vienybės apraška, neigiamas nusiastatymas epinės kūrybos atžvilgiu lietuvių poezijoje, tokio nusiastatymo pagrindai. Prieš persvara liaudies kūryboje, kaip ypatingo būties pergyvenimo ir moteriškos kūrybos apraška.

Studija parašyta Maceinai būdiniu kruopštumu ir sintetinio įžvelgimo gilumu ir yra nuiklus įvadas į lietuviškosios kultūros gilesnį supratimą ne tik vokiečiams, bet ir lietuviams.

● Anatolijus Kairys parašė keturių veiksmų istorinę pjesę „Laisvės Medis“, kurioje vaizduojama Lietuva 1863—7 sukilimo metais. Pirmasis ir ketvirtasis veiksmas vyksta Goštautų rūmuose, antrasis veiksmas — miške sukilėlių štabe ir trečiasis — Tilžės spaustuvių.

Veiklą išleido Nemuno leidykla, o spaudė M. Morkūno spaustuvių Chicagoje. Tiražas 500 egz. ir kainą \$1.

Albumo „Lietuva“ iliustracija. Paminklas žūtusiems už Lietuvos laisvę.

Česlovas Sasnauskas – Lietuviškos Muzikos Kūrėjas

Jo 40 m. sukakties proga (1867–1916)

VLADAS JAKUBENAS, Chicago, Ill.

Česlovas Sasnauskas, greta Juozo Naujalo yra tvirtai įėjęs į mūsų muzikos istoriją, kaip vienas iš pirmųjų lietuvių muzikų, kuriems buvo lemta įgyti akademinį muzikos pasireiškimą ir panaudoti jį atgimstančios lietuvių tautos labui. Tiek Česlovui Sasnauskui, tiek Juozui Naujalui dažnai ir pateisina mai buvo teikiamas mūsų muzikos patriarchų titulas; buvo taip pat priglįsusi ir nuomonė apie juos, kaip išviso apie pirmuosius akademiškai išsilavinusių muzikus. Pagal teisingas mūsų nusipelnusio muzikologo J. Zilevičiaus pastabas ši nuomonė istoriškai nėra visai teisinga: dar kiek anksčiau buvo kelias augšto išsilavinimo lietuvių muzikų; tačiau pagal savą vaidintą rolę lietuvių tautos atgimime vis dėlto Č. Sasnauskas ir J. Naujalis pasilieka pirmieji augšto muzikos mokslo įgyje kūrėjai, kurių įnašas mūsų muzikon yra epochinis ir neišdildomas ir kurių dainas ar giesmes pažįsta kiekvienas samoningas lietuvis.

Kultūrinė aplinkuma, kurioje gimė Česlovas Sasnauskas buvo panaši, kaip J. Naujalo: iš lietuviško kaimo kilusio, bet sulenkėjusio vargonininko šeima, kur namie viešpatavo lenkų kalba, tačiau visa iš kaimiečių susidėjusi parapija tebekalbėjo lietuviškai. Tiek Naujalis, tiek ir Sasnauskas nepasilikę sulenkėję; kad juose ir buvo jaučiamas tam tikras lenkų kultūros antspaudas, tačiau abu buvo paveikti vis didėjančios lietuvių tautinio atgimimo bangos ir

Idomu, kad Petrapilyje Č. Sasnauskas įgijo augstą muzikos mokslą ne toje srityje, kurioje jis pasiliko amžinai žinomas lietuvių tautai: jis baigė „Laisvojo menininko“ titulu Petrapilio Imperatoriškos Konservatorijos dainavimo skyrių. Likimo ironija norėjo, kad kaip tik toje srityje jam nedaug teko pasireikšti. Dar studentaudamas Konservatorijoje Č. Sasnauskas keletą kartų net su didesniais rolėmis dalyvavo operos klasės spektakliuose; kurį laiką dainavo vokaliniam kvartete, važinėdamas su koncertais po rusų provinciją aplink Petrapilį. Tačiau gimtas nerūgumas ir širdies negalavimas vėliau privertė jį atsiskirti nuo dainininko karjeros; jis pasisventė vargonininko ir chorvedžio amatui ir jo gražaus tembro tenoras buvo girdimas tik bažnyčioje.

Kaip vargonininkas, Sasnauskas nebuvo didelės technikos virtuozas, retai grodavo sunkius veikalus; bet jis turėjo didelę improvizacijos dovaną ir

Lietuvių tautai Č. Sasnauskas pasiliko reikšmingas kaip kompozitorius, ypač kaip dainų ir giesmių kūrėjas. Nors toje srityje jis nebuvo „diplomotas“ tačiau jo pasireiškimas buvo irgi nuodugnus. Jis nepasitenkino Konservatorijoje ištaisi privalomais teoretiniais dalykais, bet baigęs Konservatoriją ilgai ir rimtai studijavo privačiai specialiąją harmoniją, kontrpunktą ir muzikos formas pas žinomą teoretiką Drozdovą, o taip pat uoliai mokėsi Vakarų Europos kalbų. 1909 jis keliolikai mėnesių išvyksta į Vakarų Romoje, šalia vargonų pamokų pas garsų virtuozą ir kompozitorių prof. Fil. Capocci jis pradeda gilintis į bažnytinę chorą. Grįžęs Petrapilį, Archeologijos Institute studijuoja senoviską bažnytinę muziką, o vėliau dar kartą vyksta į Vakarų, kur senuose vienuolyuose iš pirmųjų šaltinių studijuoja gregorijonišką chorą.

Nenuostabu, kad turint profesinio dainininko pasireiškimą o kartu gilią bažnytinio giedojimo pažinimą, Č. Sasnauskas pasiekia puikių rezultatų su jo žinioje esančių pastorių apmokamu choru Sv. Kotrynos parapijoje. Jo choro giedojimas išgarsėja ne tik Petrapilyje ir ne tik tarp parapijiečių, bet ir tarp rusų, įskaitant garsiuosius muzikus; jo choras pradeda būti laikomas vienu iš žymiausių bažnytinių chorų visoje Rusijoje; o juk Rusijoje stačiatikių bažnyčiose gausu buvo puikių chorų. Idomu, kad Č. Sasnauskas, šiaip gyvenime nepaprastai švelnūs kalbės ir mandagūs manierų, repetuodamas su choru dažnai įsikarsčiuodavo, negailėdamas choristams aštrių epitetų. Tiesa, čia muzikos istorijoje esama garsių precedentų: yra žinoma, kad J. S. Bachas kartais sulaužydavo savo lazda ant choristų nugaros...

jo grojimas pasižymėjo rafinuota registracija. Pasiklausyti jo improvizacijų laike skaitytini (Nukelta į 7 psl.)

DR. JUZE IR KESTUTIS AGLINSKAI

GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
2300 West 51st Street
Val. pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto, 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet. Trečiadieniai 10 iki 2 val. popiet.
Ofiso tel. PROspect 6-1795
Rez. tel. GROvehill 6-5603

Val. pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto, 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet; ketv. ir penkt. 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet. Šeštadieniai 10 iki 2 val. popiet.
Ofiso tel. PROspect 6-1795
Rez. tel. GROvehill 6-5603

Val. pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto, 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet; ketv. ir penkt. 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet. Šeštadieniai 10 iki 2 val. popiet.
Ofiso tel. PROspect 6-1795
Rez. tel. GROvehill 6-5603

Val. pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto, 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet; ketv. ir penkt. 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet. Šeštadieniai 10 iki 2 val. popiet.
Ofiso tel. PROspect 6-1795
Rez. tel. GROvehill 6-5603

Val. pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto, 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet; ketv. ir penkt. 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet. Šeštadieniai 10 iki 2 val. popiet.
Ofiso tel. PROspect 6-1795
Rez. tel. GROvehill 6-5603

Val. pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto, 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet; ketv. ir penkt. 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet. Šeštadieniai 10 iki 2 val. popiet.
Ofiso tel. PROspect 6-1795
Rez. tel. GROvehill 6-5603

Val. pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto, 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet; ketv. ir penkt. 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet. Šeštadieniai 10 iki 2 val. popiet.
Ofiso tel. PROspect 6-1795
Rez. tel. GROvehill 6-5603

Val. pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto, 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet; ketv. ir penkt. 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet. Šeštadieniai 10 iki 2 val. popiet.
Ofiso tel. PROspect 6-1795
Rez. tel. GROvehill 6-5603

Val. pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto, 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet; ketv. ir penkt. 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet. Šeštadieniai 10 iki 2 val. popiet.
Ofiso tel. PROspect 6-1795
Rez. tel. GROvehill 6-5603

Val. pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto, 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet; ketv. ir penkt. 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet. Šeštadieniai 10 iki 2 val. popiet.
Ofiso tel. PROspect 6-1795
Rez. tel. GROvehill 6-5603

Val. pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto, 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet; ketv. ir penkt. 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet. Šeštadieniai 10 iki 2 val. popiet.
Ofiso tel. PROspect 6-1795
Rez. tel. GROvehill 6-5603

Val. pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto, 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet; ketv. ir penkt. 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet. Šeštadieniai 10 iki 2 val. popiet.
Ofiso tel. PROspect 6-1795
Rez. tel. GROvehill 6-5603

Val. pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto, 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet; ketv. ir penkt. 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet. Šeštadieniai 10 iki 2 val. popiet.
Ofiso tel. PROspect 6-1795
Rez. tel. GROvehill 6-5603

Val. pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto, 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet; ketv. ir penkt. 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet. Šeštadieniai 10 iki 2 val. popiet.
Ofiso tel. PROspect 6-1795
Rez. tel. GROvehill 6-5603

Val. pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto, 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet; ketv. ir penkt. 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet. Šeštadieniai 10 iki 2 val. popiet.
Ofiso tel. PROspect 6-1795
Rez. tel. GROvehill 6-5603

Val. pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto, 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet; ketv. ir penkt. 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet. Šeštadieniai 10 iki 2 val. popiet.
Ofiso tel. PROspect 6-1795
Rez. tel. GROvehill 6-5603

Val. pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto, 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet; ketv. ir penkt. 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet. Šeštadieniai 10 iki 2 val. popiet.
Ofiso tel. PROspect 6-1795
Rez. tel. GROvehill 6-5603

Val. pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto, 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet; ketv. ir penkt. 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet. Šeštadieniai 10 iki 2 val. popiet.
Ofiso tel. PROspect 6-1795
Rez. tel. GROvehill 6-5603

Val. pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto, 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet; ketv. ir penkt. 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet. Šeštadieniai 10 iki 2 val. popiet.
Ofiso tel. PROspect 6-1795
Rez. tel. GROvehill 6-5603

Val. pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto, 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet; ketv. ir penkt. 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet. Šeštadieniai 10 iki 2 val. popiet.
Ofiso tel. PROspect 6-1795
Rez. tel. GROvehill 6-5603

Val. pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto, 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet; ketv. ir penkt. 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet. Šeštadieniai 10 iki 2 val. popiet.
Ofiso tel. PROspect 6-1795
Rez. tel. GROvehill 6-5603

Val. pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto, 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet; ketv. ir penkt. 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet. Šeštadieniai 10 iki 2 val. popiet.
Ofiso tel. PROspect 6-1795
Rez. tel. GROvehill 6-5603

Val. pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto, 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet; ketv. ir penkt. 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet. Šeštadieniai 10 iki 2 val. popiet.
Ofiso tel. PROspect 6-1795
Rez. tel. GROvehill 6-5603

Val. pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto, 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet; ketv. ir penkt. 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet. Šeštadieniai 10 iki 2 val. popiet.
Ofiso tel. PROspect 6-1795
Rez. tel. GROvehill 6-5603

Val. pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto, 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet; ketv. ir penkt. 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet. Šeštadieniai 10 iki 2 val. popiet.
Ofiso tel. PROspect 6-1795
Rez. tel. GROvehill 6-5603

DR. IRENA KURAS
(Gydytoja ir Chirurgė)
KODIKU IR VAIKU LIGŲ
SPECIALISTE
7156 South Western Avenue
(MEDICAL BUILDING)
Pirmad., antr., ketv. ir penktad. nuo 11 val. ryto — 1 v. p. p. ir nuo 6 v. — 8 val. vakare. Trečiad. nuo 11 val. ryto — 1 v. p. p. Šeštad. 11 val. ryto iki 3 val. popiet.
Ofiso tel. RE. 7-1168
Rez. tel. WALbrook 5-3765

Val. pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto, 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet; ketv. ir penkt. 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet. Šeštadieniai 10 iki 2 val. popiet.
Ofiso tel. PROspect 6-1795
Rez. tel. GROvehill 6-5603

Val. pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto, 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet; ketv. ir penkt. 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet. Šeštadieniai 10 iki 2 val. popiet.
Ofiso tel. PROspect 6-1795
Rez. tel. GROvehill 6-5603

Val. pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto, 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet; ketv. ir penkt. 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet. Šeštadieniai 10 iki 2 val. popiet.
Ofiso tel. PROspect 6-1795
Rez. tel. GROvehill 6-5603

Val. pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto, 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet; ketv. ir penkt. 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet. Šeštadieniai 10 iki 2 val. popiet.
Ofiso tel. PROspect 6-1795
Rez. tel. GROvehill 6-5603

Val. pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto, 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet; ketv. ir penkt. 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet. Šeštadieniai 10 iki 2 val. popiet.
Ofiso tel. PROspect 6-1795
Rez. tel. GROvehill 6-5603

Val. pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto, 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet; ketv. ir penkt. 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet. Šeštadieniai 10 iki 2 val. popiet.
Ofiso tel. PROspect 6-1795
Rez. tel. GROvehill 6-5603

Val. pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto, 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet; ketv. ir penkt. 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet. Šeštadieniai 10 iki 2 val. popiet.
Ofiso tel. PROspect 6-1795
Rez. tel. GROvehill 6-5603

Val. pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto, 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet; ketv. ir penkt. 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet. Šeštadieniai 10 iki 2 val. popiet.
Ofiso tel. PROspect 6-1795
Rez. tel. GROvehill 6-5603

Val. pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto, 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet; ketv. ir penkt. 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet. Šeštadieniai 10 iki 2 val. popiet.
Ofiso tel. PROspect 6-1795
Rez. tel. GROvehill 6-5603

Val. pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto, 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet; ketv. ir penkt. 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet. Šeštadieniai 10 iki 2 val. popiet.
Ofiso tel. PROspect 6-1795
Rez. tel. GROvehill 6-5603

Val. pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto, 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet; ketv. ir penkt. 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet. Šeštadieniai 10 iki 2 val. popiet.
Ofiso tel. PROspect 6-1795
Rez. tel. GROvehill 6-5603

Val. pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto, 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet; ketv. ir penkt. 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet. Šeštadieniai 10 iki 2 val. popiet.
Ofiso tel. PROspect 6-1795
Rez. tel. GROvehill 6-5603

Val. pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto, 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet; ketv. ir penkt. 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet. Šeštadieniai 10 iki 2 val. popiet.
Ofiso tel. PROspect 6-1795
Rez. tel. GROvehill 6-5603

Val. pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto, 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet; ketv. ir penkt. 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet. Šeštadieniai 10 iki 2 val. popiet.
Ofiso tel. PROspect 6-1795
Rez. tel. GROvehill 6-5603

Val. pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto, 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet; ketv. ir penkt. 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet. Šeštadieniai 10 iki 2 val. popiet.
Ofiso tel. PROspect 6-1795
Rez. tel. GROvehill 6-5603

Val. pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto, 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet; ketv. ir penkt. 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet. Šeštadieniai 10 iki 2 val. popiet.
Ofiso tel. PROspect 6-1795
Rez. tel. GROvehill 6-5603

Val. pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto, 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet; ketv. ir penkt. 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet. Šeštadieniai 10 iki 2 val. popiet.
Ofiso tel. PROspect 6-1795
Rez. tel. GROvehill 6-5603

Val. pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto, 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet; ketv. ir penkt. 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet. Šeštadieniai 10 iki 2 val. popiet.
Ofiso tel. PROspect 6-1795
Rez. tel. GROvehill 6-5603

Val. pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto, 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet; ketv. ir penkt. 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet. Šeštadieniai 10 iki 2 val. popiet.
Ofiso tel. PROspect 6-1795
Rez. tel. GROvehill 6-5603

Val. pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto, 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet; ketv. ir penkt. 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet. Šeštadieniai 10 iki 2 val. popiet.
Ofiso tel. PROspect 6-1795
Rez. tel. GROvehill 6-5603

Val. pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto, 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet; ketv. ir penkt. 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet. Šeštadieniai 10 iki 2 val. popiet.
Ofiso tel. PROspect 6-1795
Rez. tel. GROvehill 6-5603

Val. pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto, 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet; ketv. ir penkt. 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet. Šeštadieniai 10 iki 2 val. popiet.
Ofiso tel. PROspect 6-1795
Rez. tel. GROvehill 6-5603

Val. pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto, 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet; ketv. ir penkt. 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet. Šeštadieniai 10 iki 2 val. popiet.
Ofiso tel. PROspect 6-1795
Rez. tel. GROvehill 6-5603

Val. pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto, 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet; ketv. ir penkt. 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet. Šeštadieniai 10 iki 2 val. popiet.
Ofiso tel. PROspect 6-1795
Rez. tel. GROvehill 6-5603

Val. pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto, 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet; ketv. ir penkt. 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet. Šeštadieniai 10 iki 2 val. popiet.
Ofiso tel. PROspect 6-1795
Rez. tel. GROvehill 6-5603

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Naujas adresas: 4255 W. 63rd St.
Ofiso tel. REliance 5-4110
Rez. tel. GROvehill 6-0617
Valandos: 1-3 p.m. ir 6-8 p.m.
Penktad. tik po pietų.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

Ofiso tel. CLAffside 4-2806
Residencijos: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street
(Kampus 47th ir Hermitage)
Val.: nuo 2 iki 4 ir 6 iki 9 v. vak.
Šeštad. ir šeštad. pagal sutartį

Ofiso tel. CLAffside 4-2806
Residencijos: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street
(Kampus 47th ir Hermitage)
Val.: nuo 2 iki 4 ir 6 iki 9 v. vak.
Šeštad. ir šeštad. pagal sutartį

Ofiso tel. CLAffside 4-2806
Residencijos: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street
(Kampus 47th ir Hermitage)
Val.: nuo 2 iki 4 ir 6 iki 9 v. vak.
Šeštad. ir šeštad. pagal sutartį

Ofiso tel. CLAffside 4-2806
Residencijos: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street
(Kampus 47th ir Hermitage)
Val.: nuo 2 iki 4 ir 6 iki 9 v. vak.
Šeštad. ir šeštad. pagal sutartį

Ofiso tel. CLAffside 4-2806
Residencijos: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street
(Kampus 47th ir Hermitage)
Val.: nuo 2 iki 4 ir 6 iki 9 v. vak.
Šeštad. ir šeštad. pagal sutartį

Ofiso tel. CLAffside 4-2806
Residencijos: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street
(Kampus 47th ir Hermitage)
Val.: nuo 2 iki 4 ir 6 iki 9 v. vak.
Šeštad. ir šeštad. pagal sutartį

Ofiso tel. CLAffside 4-2806
Residencijos: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street
(Kampus 47th ir Hermitage)
Val.: nuo 2 iki 4 ir 6 iki 9 v. vak.
Šeštad. ir šeštad. pagal sutartį

Ofiso tel. CLAffside 4-2806
Residencijos: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street
(Kampus 47th ir Hermitage)
Val.: nuo 2 iki 4 ir 6 iki 9 v. vak.
Šeštad. ir šeštad. pagal sutartį

Ofiso tel. CLAffside 4-2806
Residencijos: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street
(Kampus 47th ir Hermitage)
Val.: nuo 2 iki 4 ir 6 iki 9 v. vak.
Šeštad. ir šeštad. pagal sutartį

Ofiso tel. CLAffside 4-2806
Residencijos: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street
(Kampus 47th ir Hermitage)
Val.: nuo 2 iki 4 ir 6 iki 9 v. vak.
Šeštad. ir šeštad. pagal sutartį

Ofiso tel. CLAffside 4-2806
Residencijos: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street
(Kampus 47th ir Hermitage)
Val.: nuo 2 iki 4 ir 6 iki 9 v. vak.
Šeštad. ir šeštad. pagal sutartį

Ofiso tel. CLAffside 4-2806
Residencijos: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street
(Kampus 47th ir Hermitage)
Val.: nuo 2 iki 4 ir 6 iki 9 v. vak.
Šeštad. ir šeštad. pagal sutartį

Ofiso tel. CLAffside 4-2806
Residencijos: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street
(Kampus 47th ir Hermitage)
Val.: nuo 2 iki 4 ir 6 iki 9 v. vak.
Šeštad. ir šeštad. pagal sutartį

Ofiso tel. CLAffside 4-2806
Residencijos: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street
(Kampus 47th ir Hermitage)
Val.: nuo 2 iki 4 ir 6 iki 9 v. vak.
Šeštad. ir šeštad. pagal sutartį

Ofiso tel. CLAffside 4-2806
Residencijos: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street
(Kampus 47th ir Hermitage)
Val.: nuo 2 iki 4 ir 6 iki 9 v. vak.
Šeštad. ir šeštad. pagal sutartį

Ofiso tel. CLAffside 4-2806
Residencijos: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street
(Kampus 47th ir Hermitage)
Val.: nuo 2 iki 4 ir 6 iki 9 v. vak.
Šeštad. ir šeštad. pagal sutartį

Ofiso tel. CLAffside 4-2806
Residencijos: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street
(Kampus 47th ir Hermitage)
Val.: nuo 2 iki 4 ir 6 iki 9 v. vak.
Šeštad. ir šeštad. pagal sutartį

Ofiso tel. CLAffside 4-2806
Residencijos: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street
(Kampus 47th ir Hermitage)
Val.: nuo 2 iki 4 ir 6 iki 9 v. vak.
Šeštad. ir šeštad. pagal sutartį

Ofiso tel. CLAffside 4-2806
Residencijos: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street
(Kampus 47th ir Hermitage)
Val.: nuo 2 iki 4 ir 6 iki 9 v. vak.
Šeštad. ir šeštad. pagal sutartį

Ofiso tel. CLAffside 4-2806
Residencijos: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street
(Kampus 47th ir Hermitage)
Val.: nuo

LIETUVISKUMO APRAISKOS

SESERŲ VEDAMOSE MOKYKLOSE

PETRAS JURGELA, Uniondale, N. Y.

Rašdami spaudoje arba sa-
vybėje svarstydami lietuviško
jaunuomenės mokslinio klau-
simais, Nepr. Lietuvos pedago-
gai turi minty naujųjų ateivių
vaikus. Kartais koresponden-
cijose šiltai paminimas faktas,
jog kažkur šeštadienį lituanis-
tinę mokyklą lanko vienas kitas
ir senųjų ateivių berniukas
ar mergaitė. Susidaro bėspūdis,
jog šie pedagogai pirmiausia ir
daugiausia rūpinasi lietuviško-
je dvasioje auklėti vien tik nau-
jųjų ateivių vaikus, kurių kol-
kas yra maždaug keletas tūk-
stančių. O gal net artai 100,000
čia gimusių lietuvių vaikų, ku-
rie dabar lanko parapišes lietu-
vių mokyklas ir pradines ameri-
kiečių mokyklas, tarytum jau
nurašoma į lietuvių tautos nuo-
stolius!

Ištisa eilė N. Lietuvos profesorių bei jų pavaduotojų (asisten-
tų) įsikūrę svetimosiose kolegi-
jose ir universitetuose. Daug
kitų buvusių Lietuvos profesorių,
diplomatų pedagogų ir li-
tuanistų, gimnazijų ir kt. m-lų
mokytojų d'rba pramonės imo-
nėse, siuvyklose ir įvairiose
dirbtuvėse. Nepriklausomos
Lietuvos dėka jų visų įgyti
mokslai ir patyrimai jaunuome-
nės auklėjime bei visokeriopam
mokslinime išblėsta, nenaudo-
jami gyvastingam mūsų tautos
likučio išsaugojimo reikalui.
Antra vertus, tą dvasinį lobį
jie (dėl pateisinamų ar nepatei-
sinamų priežasčių) toli gražu
nevisi perteikia lietuvių jau-
nuomenei, kaip dar Nepr. Lie-
tuvos mokyklose buvo įpareigo-
ti, jiems teikiant diplomus, ir
patys buvo pasižadėję arba net
prisiekę! Palyginti negausus
būrys jų su tikru pasižventi-
mu vykdė šią savo pareigą šeš-
tadieninėse mokyklose, kurias
galime pirštais suskaičiuoti. Be
to, būrelis šių pasiryžusių Chi-
kagoje įsteigė augštuosius ltu-
anistikos kursus, kurie veikia
vargio mokyklos salygoje. Tuo
tarpu Marijanapolio rūmai lie-
ka nenaudojami gyvastingam
mūsų jaunimo mokslinimo bei
auklėjimo uždaviniui, o daugis
N. Lietuvos pedagogų dargi nėra
matę šios įstaigos arba net
nėra apie Marijanapolį girdė-
ję!

Ar domimės?

Tenka konstatuoti liūdnas
faktas: turime keliasdešimt
tūkstančių lietuvių jaunuome-
nės, kelis šimtus patyrusių pe-
dagogų, lituanistų bei mokli-
ninkų ir Marijanapolį, bet neiš-
manome, ką su šiomis gėrybė-
mis daryti! Tokio masto pro-
blemos visai net nesvarstome.
Gerbiame mūsų šviesuomenę
turėtų rausti iš gėdos ir pagar-
biai atminti mažamokslę Lietu-
vos kaimo moterį lietuve, kuri
sėdėdama prie verpiamojo ra-
telio, savo vaiką iš elementor-
naus ar net iš maldaknygės mo-
kė lietuviško rašto, kaip P.
Rimša spaudos draudimo metą
savo skulptūroje pavaizdavo!
Okupacijos salygoje nevienu
lietuviu ten, už geležinės sienos,
ir dabar panašiai eina moters-
motinos pareigos. O mes, gy-
vendami laisvėje, visokių gėry-
bių pertekliuje ir įvairiausių
galimybių krašte, kaip niekad
pirma turime semtis dvasinės
stiprybės iš Lietuvos Kaimo
Moters pasižventimo ir iš Lietu-
vos Knygnešio didvyriškumo!
Dabar pažvelkime į lietuvių
mokyklas, kurios Amerikoje
veikia jau keliasdešimt metų.
Šios visos mokyklos yra katali-
kiškos ir veikia normaliai (5
dienas savaitėje). Neturint sta-
tistikos žinių ir kitokių duome-
nų, čia nemanoma vispusiškai
vertinti jų darbo išdovs. Svar-
stydamas klausimą apie mūsų
jaunuomenės auklėjimą lietu-
viškoje dvasioje, šiuo atveju no-

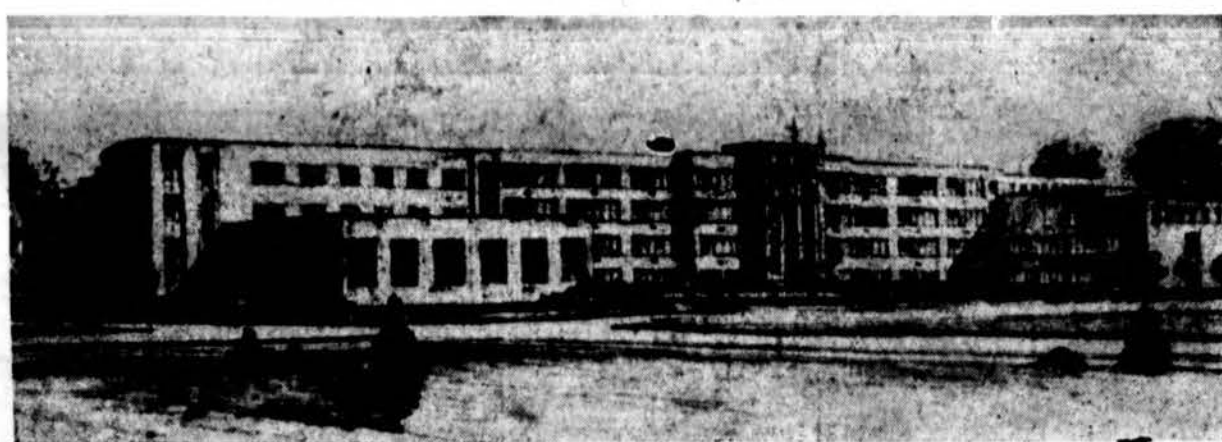
riu iškelti tautines idėjas ir
lietuviškumo apraiškas šiose
mokslo bei auklėjimo įstaigose.
Labai svarbu į tai atkreipti dė-
mesį tuo labiau, kad lietuvi-
čių seserų vedamos mokyklos
greta jų nuopelnų pripa-
žinimo arba rimtos kritikos
kartais susilaukia nepelnytų ar-
ba net nepagrįstų priekaištų.
Beje, tokius priekaištus papras-
tai daro religinio bei dorinio
auklėjimo priešininkai (savo
spaudoje) arba net toki triks-
čioniško auklėjimo šalininkai,
kurie patys žodžių, raštu, dar-
bu ar pinigine auka neparemia
lietuviškumo išlaikymo veiks-
nių.

Tautos vardo garsintojos

Antai seserys kazimierietės
Čikagoje savo vedamoje Sv. Ka-
zimiero Akademijoje maždaug
prieš 25 metus įsteigė orkestrą,
kurį muzikos mokytoja sesuo
M. Bernarda taip išlavino, kad
jis pat pradžioje laimėjo kelis
kontestus, kuriuose dalyvavo
Čikagos augštesniųjų mokyklų
orkestrai. Lietuva čių orkes-
tras turėjo uniformą ir griežtą
net simfoninius dalykus ir lie-
tuvių kompozitorių kūrinius,
tuo būdu perteikdamas ir lie-
tuviškąją muziką. O šios moky-
klos mergaičių grupė per Lietu-
vių Dieną 1933 m. Pasaulinėje
Parodoje pašoko tautinius šo-
kius ir tokiu pasirodymu maloniai
pritrėnkė augštus svečius
iš Lietuvos ir amerikiečių lietu-
vių m'niš, kurios subaleitintų
lietuviškų šokių dar nebuvo ma-
čiusios. Naujesiems ateiviams
įsidėmėtina, jog tautinius šo-
kius savo nuovoka bei kūrybi-
niū polėkiu paruošė ir šokėjų
grupe vadovavo Amerikoje gi-
musi, vienuolė — kazimierietė
sesuo Ona Marija. Be to, rodos,
tai buvo pirmoji lietuvių tautini-
jų šokėjų grupė ne tik JAV-se,
bet gal ir visam pasauly. Šis
faktas reiktų ištirti, susekant
pirmųjų tokių grupių suorganiza-
vimą Lietuvoje ir Amerikoje.
Sv. Kazimiero Akademijos, o
dabar Marijos augst. mokyklos
mokinės, Amerikoje gimusios,
gražiai lietuviškai kalba ir, ro-
dosi, nuo 1930 m. leido lietu-
višką laikraštėlį, kuriame gy-
vai reiškesi. (Užpėnai sustojo).
Gausus būrys mūsų visuomeni-
ninkių yra seserų kazimieriečių
auklėtinės. Neviena jų jau ilgą
eilę metų gyvai reiškesi įvai-
rioje lietuviškos veiklos srity-
se. Būtų labai pravartu bent
jų sąrašas paskelbti.

Lietuviybės židiniai

Lietuvių seserų darbo vai-
siais turėjau progos gėrėtis ir
kitais atvejais, 1936 m. tako re-
daguoti veiklą apie Kristaus
mokslo tiesas "Tikėjimo Sky-
das", kurį parašė daugelio kny-
gelių, g'esmių ir scenos vaizde-
lių autorius a. a. kun. J. Židana-
vičius (Seirijų Juozas — minis-
terio B. Balučio dėdė). Nekar-
tą lankydamasis pas jį (Amster-
dam, N. Y.), turėjau progą
arčiau pažinti ir jo parapiją —
vieną iš lietuviškų tvirtovių iš-
eivijoje. Kartą jį paklausiau,
ar daug čia gimusių lietuvių ir
lietuvių, jau baigusių para-
pinę mokyklą, tebe'na išpažin-
tės lietuviškai. Kun. Židana-
vičius šypsodamas pastebėjo:
"Klausk, ar daug jų atlieka iš-
pažintį angliskai, tuomet turė-
siu ką atsakyti". Atsakymas
smalsuoliui pradžiugino ir net nu-
stebino: šio patriarcho bažny-
čioje per išpažintį nelietuviš-
kai su kunigu kalbėdavo vos ke-
letas čia gimusių jaunuolių!
Vikaras kun. Raštutis (dabar-
tinis klebonas) su pasigėrėjimu
sekė klausėjo veido išraišką.
Jei kita kuri parapiinė mūsų
mokykla galėtų parodyti "ge-
resnį atestatą" savo lietuviška-
mui pavaizduoti, mums visiems

Seselių Kazimieriečių augštesnioji Marijos mergaičių mokykla Čikagoje.

būtų labai įdomu ir miela
drauge padžiūgauti. Be to,
Amsterdame parapijos vyres-
niųjų ir jaunuolių choras vedė
koncertus ir vaidinimus rengi-
davo taip pat neeilinis vargoni-
ninkas, būtent: kanklininkas ir
lietuviško teatro veteranas J.
Olšauskas.

1935 m. kun. Dr. J. Končius,
būdamas Mt. Carmel, Pa. liet.
parapijos klebonu, pasakojo,
jog par. mokyklą drauge su
lietuviškais lankė keletas italų
mergaičių ir berniukų, kurie iš-
moko lietuviškai kalbėti, mels-
tis, giedoti ir mūsų liaudies
dainas dainuoti. O pernai man
pačiam teko lietuviškai kalbėti
su vienu apyseniu airiu, kurs
yra lankęs parapiinę lietuvių
mokyklą Scranton, Pa. ir pa-
grbiai prisiminė "tikrą mūsų
tėvą, mylimą kleboną" a. a.
kun. Kurą, didį kovotoją už lie-
tuviybę.

Ir auklėja ir kuria

Ne tik čia paminėtų, bet ir
daugumos kitų mūsų parapijų
mokyklose lietuviškumas buvo
akivaizdus. Nepasidamos, ar
yra koks "specialus leidimas",
ar ne, seserys lietuviškas visus
savo mokinius, es mokydavo
lietuviškų maldų, giesmių, liau-
diečių patriotinių ir net karinių
dainų, deklamacijos, vaidybos
ir kt. Nektarą esu matęs tuos
mokinius, es vaidinant net pa-
čių seserų parašytus patriotiš-
kus scenos veikalus, vaizduo-
jant prasmingus gyviusius pa-
veikslus ir atliekant turiningą
bei tautiniais motyvais atstatą
vakaro programą. Čia reiškesi
si mokytojų veiklumas, kūry-
bingumas, išradingumas, orga-
nizavimo ir vadovavimo išdovs.
Tokios lietuviškumo apraiškos
lietuvių katalikų parapijose bei
mokyklose buvo laikomos natū-
raliu, teisėtu ir įprastu dalyku
ar net paprastu kasdienišku.
Spaudoje tokių "paprastų savo
darbų" seserys mokytojos dėl
savo kuklumo pačios neiškel-
davo, gabenčių korespondentų bu-
vo pasigendama ir, pagaliau,
toks lietuviškumo veiksnys lie-
tuvių parapijoje seniau nebuvo
sensacija. Užtat dabar Ameri-
kos lietuvių katalikų istorijos

rašytojai turėtų tokius ir pana-
šius istoringus faktus-faktelius
susekti (daugiausia iš gyvojo
šaltinio — senesnių seserų mo-
kytojų) ir ryškiai pavaizduoti.
Šio veikalo redaktorius istori-
kas Dr. A. Kučas, kaip įžvalgas
praeities tyrinėtojas ir budrus
lietuviško teatro veteranas J.
Olšauskas, be abejo, surinks
visai lietuvių visuomenei įdo-
mos ir vertingos medžiagos.

Nauji užsimojimai

Prieš II D. karą lietuvišku-
mas mūsų parapijų mokyklose
ėmė žymiai silpnėti, o kažkur
net išblėso. Tačiau labai svar-
bu ir būdinga, kad seserys mo-
kytojos, pergyvendamos Lietu-
vos Golgotą, pačios pasiryžo
gydyti šį skaudulį savo veda-
mose mokyklose. Prieš kelerius
metus visų lietuvių (Sv. Ka-
zimiero, Sv. Pranciškaus, Nu-
kryžiuotojo Jėzaus ir Nekalto
Prasidėjimo) vienuolių atsto-
vės įsteigė Lietuvių Seserų
Institūtą. Šis institutas jau
kas vasarą šaukia bendrus su-
važiavimus ir rengia lituanisti-
nius kursus, kuriuos lanko visų
keturių kongregacijų seserys
mokytojos ir kuriuose atskirus
dalykus dėsto eilė lituanistų
pasauliečių. Be to, šalia Marija-
napolio įsikūrusios Nek. Prasid-
ėjimo seserys surengia tokias
vasarines mergaičių stovyklas,
kurios lietuviškąją visuomenę
labai džiugina.

Seserims mokytojoms nuosir-
džiai bendradarbiaujant su ltu-
anistais L. Kultūros Instituto
nariais, su jų pagalba paruo-
šus atitinkamą lituanistinę mo-
kslo programą, pritaikytą Ame-
rikos salygomis ir suderintą su
amerikietiška mokyto metodi-
ka (gana praktiška), ir išleidus
vadovėlius, galime tikėtis ge-
rų šio kilnaus darbo vaisių. L.
Seserų ir Kultūros Institutams
sugyvinus savo veiklą, dabar
lituanistinis mokslas seserų ve-
damose mokyklose bus ne pro-
dinis, bet organizuotas, progra-
min's, tikslingas ir nuolat da-

rys pažangą. Vedamos mišrias
pradines mokyklas parapijose
ir perteikdamos žinias apie Tė-
vų Didvyrių Kraštą — Lietuvą,
seserys stengsis mūsų mergai-
tėms ir berniukams įkvėpti lie-
tuvišką nus teikimą, pagarbą ir
meilę savo kilmei bei kalbai. Be
to, savo vienuolynuose jos veda
augštesniasias mergaičių
mokyklas (HS), kuriose litua-
nistiką ilgainiui, be abejo, su-
stiprins ir įderins į krikščioniš-
kų ir pilietinį auklėjimą. Atseit
lietuviškas seserų pradeda jau
rimtai rūpintis tautišku jaun-
sios lietuvių kartos auklėjimu
ir dargi platesniu mastu (geo-
grafiniu požiūriu), negu šešta-
dieninės lit. mokyklos. Šias jų
pastangas turi visokeriopai
remti vaikai tėvai, parapijos,
kultūrinės įstaigos, visuomeni-
nės organizacijos ir spauda, o
lituanistai, es — savo žiniomis,
patarimais, paskatinimais ir
tarkos organizavimu.

Tautiškas atlyginimas

Įsidėmėtina, jog gal net 98%
seserų lietuvių yra Ameri-
koje gimusios ir tos gražiosios
Lietuvos niekad nėra mačiusios,
o savo jaunatvėje neturėjo pro-
gos išeiti lituanistinę mokyklą.
Negavusios tautinės stipry-
bės iš Nepr. Lietuvos ir pa-
šventusios savo gyvenimą Die-
vui, jos visdėlo girdi savo lie-
tuviškosios širdies balsą ir do-
misi lietuvių tautos vertybėmis,
sukauptomis lituanistikoje. Ši
dvasinį lobį jos stengiasi per-
teikti jaunajai mūsų kartai. Kai
šitai apsisprendžia ir niekad
nematytos Tėvynės Lietuvos
meilę pareiškia šiaip Atlanto
gimusios lietuviškosios, o pasiry-
žusios eiti dvasinės tobulybės ir
pasiuokojimo keliu, pasirenka
tik lietuviškąjį vienuolyną, —
toks jų patriotizmas yra itin
vertingas, skaistus. Jų, sveti-
nam krašte gimusių ir augusių,
lietuviškumas ima net spindėti,
pažvelgus į tuos naujuosius
ateivius, kurie savo gimtinėje

lietuviškas mokyklas čio, iš Lie-
tuvos Respublikos išdo gyvena
ir karjeros kopečiomis kopė, o
šandie griežtai draudžia savo
vaikams net ir šeštadienį lit.
mokyklą lankyti... Už tokias jų
klaidas, nuokrypas ar nuo-
sprendį "ko greičiau nutausti",
niekas visų kitų naujųjų ate-
vių nepelkia. O vertinant par-
m-lų mokytojas, tokia kritikos
taisyklė nevisada taikoma.

Ir visdėlo senose Amerikos
lietuvių mokyklose prasideda
tautiškas atgimimas. Jau vien
tik už pasiryžimą tokį sąjūdį
kurti ir plėsti lietuviškas vienuo-
lės nusipelno naujo garbės vaini-
ko.

(Šia tema bus daug'au)

THE BEST IN EATING
Chicken-Ribs-Shrimp-Steaks
Try Our Wed. \$1.00 Chicken special
4:30 PM To 8 PM Its Great!
MOBBA LOUNGE & RESTAURANT
2409 S. Hoyne
Open 4:30 PM To 1:30 AM
Closed Mondays — Ph. LA 3-1130

I Rework Sterling Silverware,
Spoons, Forks and Knives.
Make New Ones Out of Old.
For information, call:
JOE KROB 5110 "A, California
Tel. GROvehill 6-5041

ATTENTION!
HOUSEWIVES-CLUBWOMEN
GIRLS-BOYS

Earn fast cash quick this easy way.
Everyone a prospect. Make \$5.00,
or more per day by selling our
package to your neighbors and
friends. This product is made of
EMMI PRODUCT CO. and is one
of the most revolutionary products
available for children today.
A small investment can earn
big money for you!

For information call
MISS SALL DI 8-5400

We have a special dept for fund
raising organizations, churches,
scout troops, etc.

Skelbkites "Drauge"!

JUCUS SISTERS RESTAURANT
(Naujai) dabar atidarytas
Galima gauti rūgščių kopūstų ir kitų skanių
lietuviškų valgių. Atidarytas per visą naktį.
29 metal toje pat vietoje.
1608 W. 47th St. Tel. LA 3-9670

Siuvėjas **JUOZAS STEPONAITIS**, turis ilgametę prakti-
ką Lietuvoje ir gilines studijas 4 metus pas Čikagos geriausią
siuvėją **DURO**, priima užsakymus vyrų ir moterų rūbams.
Didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų medžiagų, didžiau-
sias vietinių bei Londono ir Paryž'aus madų pasirinkimas, prie-
inamos kainos. Užsakymai atliekami greitai ir kruopščiai.
Jei norite dėvėti modernius rūbus ir atrodyti puošniai, kreip-
kitės adr. **5249 S. Albany Ave., tel. WA 5-7428**, nenusivilsite.

Mūsų bankas buvo saugi vieta taupyti praityje, mes norime
Jums pagelbėti ir dabar. Ar norite taupyti, ar atidaryti einamąją
sąskaitą (checking account), ar gauti paskolą, mes visa tai galime
Jums sutvarkyti gerai ir greitai.
METROPOLITAN STATE BANKAS yra atsižymėjęs savo
stipria ir pavyzdinga laikysena. Jis pergyveno abu pasaulinius ka-
rus ir depresiją ir indėlininkams išmokėjo pinigų pagal parei-
kalavimus.
METROPOLITAN STATE BANKAS yra pirmasis ir vienin-
tėlis LIETUVIŠKAS Valstybės bankas visoje Amerikoje.
Visi indėliai iki \$10,000.00 apdrausti Federal Deposit Insurance
Corporation, Washington, D. C.
Kviečiame ir Jus atvykti tuojau pat į mūsų banką ir pasi-
naudoti jo patarnavimais, kurie palengvins Jūsų rūpesčius.

METROPOLITAN STATE BANK
2201 West Cermak Road
Chicago 8, Illinois Tel.: Virginia 7-6430

SEGHEITI TRAVEL BUREAU
2451 So. Oakley Avenue Tel. YArds 7-3278

MES PAROPINAME KELIONES LKTVUVAIS, GELAKELIAIS, AUTOBUSAIS IR LAIVAIS.
Sutvarkome dokumentus norintiems atvažiuoti į Ameriką. Pa-
rūpiname dokumentus norintiems išvykti į užsienį. TURIME IR
LIETUVIŲ Skvrių. Pildome afidelitus. Pasinaudokite

Insure your future by learning the best trades in the U.S.A.
Enroll for February classes now.

**MECHANICAL DRAFTING & DESIGNING
TOOL MAKING & DIE MAKING**
Also home study courses available. Evening classes
or week-end classes.

**LASKI INSTITUTE
INTERNATIONAL TRADE SCHOOL**
1232 Milwaukee Avenue Dickens 2-5653

UŽSIPRENUMERUOKITE KULTūros ŽURNALĄ

AIDUS

"Aidai" eina jau vienuoliktus metus, galvindami ir ugdydami
mūsų kūrybinį gyvenimą tremtyje.

Prenumerata: visur 6 dol. metams

Adresas: 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.

**FOR THE
MARIAN YEAR**
New Official Holy Name Rosary.
with these features.

1. New centerpiece of blessed John of Vercelli, who in 1274 founded the Holy Name Society.
2. New Crucifix embodying the indelible emblem of the Holy Name Society.

IN FOUR STYLES:
NO. 340 BLACK BEADS, silver plated mountings \$ 80
NO. 341 Quality BLACK BEADS: all silverplated \$1.10
NO. 342 BLACK BEADS, sterling mounting, hand engraved crucifix and connection \$6.00

NO. 343 STERLING SILVER BEADS, and mounting, hand engraved crucifix and connection \$7.50
Each rosary is boxed in an attractive container.

Substantial discounts for large orders

Send check or money order to:
THE VERCELLI SHRINE
141 East 65th Street
NEW YORK 21, N.Y.

New Issue
MANHATTAN MERCURY CORPORATION
(A Colorado Corporation)

Offering 1,500,000 Shares Common Stock
Non Assessable
Par Value 10 c Per Share
Offering Price 20 c Per Share

The Company is continuing its mercury exploration program on its properties in the Ord Mercury Mining District of Gila County, Arizona, 23 miles south of the town of Payson.
The Company is diversifying its mining activities by continuing the exploration for uranium and Vanadium on its Red Hills group of properties in the Owens Mining District, Mohave County, Arizona; and has ten other unpatented mining claims in the Cottonwood Mining District of Mohave County, Arizona, which are to be explored for Uranium and Copper.
These Securities are offered as a speculation.
A Copy Of The Offering Circular May Be Obtained From The Underwriters:

INVESTMENT SERVICE CO 515 17th Street
Denver 2 Colorado
Phone AMhurst 6-0878
Teletype — DN 796
(Please Detach Here)

GENERAL INVESTING CORP. 80 Wall Street
New York, New York
Phone Bowling Green 7-1600
Teletype — NY 1-3390

INVESTMENT SERVING COMPANY
First National Bank Building
Denver 2, Colorado
Please send me a copy of the Offering Circular relating to MAN-
HATTAN MERCURY CORPORATION.
NAME
ADDRESS
CITY STATE

LIETUVIŠKOJI MOKYKLA

AMERIKOS LIETUVIŲ MOKYTOJŲ 5-GOS SKYRIUS

Redaguoja — Jer. Ignatoniš, 4630 S. Paulina St., Chicago 9, tel. FR 6-6897. Red. pavaduotojai: J. Kreivėnas ir A. P. Bagdonas

Raudonoji geografija

JUOZAS LINGIS, Stockholmas.

Vartydamas Tarybų Lietuvoje išleistus lietuvių mokykloms skirtus vadovėlius, žmogus net išbali — kaip efektyviai slopinama tautinė lietuvių sąmonė ir kaip vaikas nuo pat pirmųjų mokyklos metų verčiamas būti sovietiniu pakaliku. Nors vadovėliai ir išleisti lietuvių kalba, tačiau lietuviškos dvasios ir lietuviškos tautinės sąmonės nebėra. Ir taip nuo pat pirmųjų mokyklos žingsnių lietuvių vaikui lydi raudonasis slėpinys, metai po metų pakasdamas tas amžias nepakirstas lietuviškos sąskaitas. Ir tas procesas vyksta efektyviai visose srityse.

Štai kokias pirmąsias geografines žinias lietuviui mokiniui patiekia jo geografijos vadovėlis. Vadovėlis vadinasi Geografija pradinės mokyklos IV klasei, septyntas leidimas, išleistas Valstybinės pedagoginės literatūros leidyklos Kaune 1955 m. Jo autorius tūlas N. Vitkovičius, ne lietuvis, nes rusijoje to vadovėlio antraštėje (visos dabar Tarybų Lietuvoje leidžiamos knygos be lietuviškos antraštės turi turėti ir "aprobatą" rusiškai — tai sovietiškas neoficialios cenzūros atspaudas) jo pavardė rašoma Vitkovič, o tuo tarpu lietuviškos pavardės rašomos lietuviškai tik rusiška transkripcija. Išėna, kad per tiek "aukso amžiaus" metų Lietuvoje nebeliko ar neatsirado lietuvių geografo pedagogo, sugebancio parašyti patį elementariausią geografijos vadovėlį lietuvių pradžios mokykloms, o gal jie dar laikomi nepribrendę ka'po pakankamai neisimokę sovietinio "priesaikių", nes to pirmojo geografijos vadovėlio, kaip tuoj pamatysime, svarbiausias tikslas yra ne elementarių geografinių žinių, o iškėlimas "didžiosios Tėvynės" — Sovietų Sąjungos, kuriai iš 150 vadovėlio puslapių skirta 120 puslapių.

Vadovėlis suskirstytas į tris labai neproporcingus skyrius. Pirmasis skyrius supažindina su žemės rutuliu (10 puslapių), antrasis apima ilgą panegyriką, Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjungą (121 pusl.), o likusioje aštuoniolikoje puslapių kalbama apie Sovietų Sąjungos politinę apžvalgą. Skyriuje apie žemės rutulį vaikučiai labai paviršutiniškai supažindinami su žemės forma, žemės rutulio dydžiu, gaubliu, pusrutulio žemėlapiu, pasaulio dalimis, vandenynais, žemės rutulio klimatinėmis juostomis. Ka gi, į 10 puslapių argi besikimsi daugiau. Antroje dalyje lietuvis mokinytis turi į savo galvą įsikalti 121 puslapį visokių visokių žinių apie Sovietų Sąjungą. Jau pirmuoju sakiniu pateikiama svarbiausias sovietų politikos tikslas — "Valstybė, kurioje mes gyvename, vadinasi Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjunga" (14 p.). Tai gi, lietuviui mokiniui, kuris iš to vadovėlio mokosi, tėvynė ir valstybė yra Sovietų Sąjunga, o ne jo tėvų ir senelių žemė Lietuva. Lietuva lietuviui vaikui lieka tik tuo dideliu kolūkiu, kuriame jis gimė ir kurio gėrybės plaukia į Kremliaus aruodą. Paskui aiškinama, ka tos "didžiosios valstybės" pavadinimai reiškia. O aiškinant juos labiau meluoti vargiai ar ir pats didysis melagis besugebėtų. Tai gi, toji "valstybė" vadinasi "sąjunga" dėlto, "nes mūsų šalies

mis raudonomis gurguolėmis veža į valstybės o ne liaudies sandėlius. Valstietis žmogus paverstas blogiau už gritelinuką ir jam teleista turėti tik mažą darželį daržovėms pasidinti. O ant visos tos įžangos kaip karūna užvožiama dar viena jau nuvalkiota frazė: "Tuo tarpu daugumoje pasaulio šalių fabrikai, gamyklos ir kiti turtais priklauso privatiems asmenims (kapitalistams)". O tokiomis valstybėmis yra Anglija, Prancūzija ir Jungtinės Amerikos Valstybės... "Tose šalyse darbininkai dirba samdinių fabrikantams ir didžioji jų darbo dalis eina kapitalistų pelnams padidinti". Čia tai jau tikras melas iš pavydo. Tuose kapitalistų kraštuose, pvz., JAV, t. e., anot Sovietų, kapitalistams krauną darbininkai, turi ir savo automobilius, ir savo namus, ir nemažai sutalpytinių. Jiems už darbą mokama pagal darbo sutartį: jei atrodo, kad mokama per mažai, darbininkai per savo profesinių sąjungų įgaliojimus gali reikalauti daugiau, blogiausiu atveju jie gali streikuoti. Darbdaviai jų išnaudoti negali, nes darbdavių teises kontroliuoja tautos išrinkta valdžia, o darbininkų teises saugo įstatymai. Jeigu

San' Paulo lietuviai mokytojai, kviečiantieji susirašinėti viso pasaulio lietuvių moksleivius. Straipsnis šiuo reikalu tilpo "Drago" Nr.32 (vasario 8 d.)

laisvame demokratiname pasaulyje? Juos renka visi žmonės, visų kategorijų, visų visuomenės klasių, rinkimuose dalyvauja visos partijos ir renka laisvai ir slaptai. Pagaliau sakoma, kad "mūsų valstybė yra socialistinė, nes žemė, kasyklos, gamyklos, fabrikai pas mus priklauso ne privatiems asmenims, o visai liaudžiai". Vargiai, ar ir vaikas tuo metu patikės. Visa žemė, kasyklos, gamyklos, fabrikai, fabrikėliai ir visos kitas turtas Sovietų Sąjungoje priklauso ne liaudžiai, o valstybei, Kremlinje susėdusiems carams ir careliams. Visa žemė sujungta į didelius nuo feodalizmo niekuo nesiskiriančius dvarus — kolūkius, kuriuos dirba vergai, buvę tos žemės savininkai ir visą derlių, kaip kokią rekviziciją, taip vadinamo-

jau kalbėti apie šiuo dienų kapitalizmą, tai didesnio diktatoriaus — kapitalisto ir eksplotatoriaus kaip Sovietų Sąjunga nėra — čia darbininkas per visokius "činovnikų" priklauso tiesiog Kremliaus viešpačiams, jis dirba valdžiai, o valdžia jam primeta, kiek jai patinka, pasiskusti gi nėra kam — per valdžią negi akysius valdžiai, o pamėg'ni susistreikuoti Sovietų Sąjungoje, tuoj gausi kulka į kaktą arba sutrunysi Sibiro platumose. Sekančioje 18 vadovėlio puslapių duodama politinė Sovietų Sąjungos apžvalga, žodžiu, aprašomos visos 16 dabartinės Sovietų Sąjungai priklausančių respublikų. Šis skyrius ir vėl pradedamas sovietiškais potėviais: "Didžioji spalio socialistinė revoliucija išvadavo visas

AUKSTAS DIVIDENDAS — APDEAUSTAS SAUGUMAS IR PELNINGI PATARNAVIMAI.
TAUPYKITE TVIRTAI, APDEAUSTOJ \$16,000,000 IŠTAIGOJE, AUKŠČIAUSIAS, NAUJAI PADIDINTAS DIVIDENDAS UŽ PAIDŲ INVESTIMENTUS SĄSKAITAS, KITI TAUPYMO SKYRIAI: OPTIONAL BONUS, KALEDŲ IR VAKACIJŲ SKYRIAI. GALITE TAUPYTI IR PER LAISVUS, SU-
TAUPYKITE IŠLAIDAS IŠKEIČIANT KEIŠIUS IR APMOKANT VISOKIAUSIAS BILAS, VEITUI PATARNAVIMAS NARIAMS. IŠKEIČIAM IR PARDUODAM VALDŽIOS BONUS, NAMŲ PASKOLOS PRIENAMIAUSIOM SĄLYGOM. SUŽINOT MŪSŲ AUKSTĄ DIVIDENDĄ IR KITAS INFORMACIJAS PASAUKIT — GROVERHILL 9-7875.
CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION, 6234 SOUTH WESTERN AVE.
FIRM. 12 VAL. — 8 VAL.; ANTRAD. IR PENKT. 9 IKI 4 VAK.; KET. 9 IKI 8 VAL. VAK.; TREČ. UZDARYTA VISĄ DIENĄ; ŠEŠT. 9 IKI 2 POPIET

mūsų šalies tautos iš šimtmės trukusios caro, dyvasininkų ir kapitalistų priespaudos. Mūsų šalies tautos gyvena draugiškai ir todėl yra nenugalimos. Visų tautybių tarybiniai žmonės karštai myli ir didvyriškai gina savo didžiąją Tėvynę — TSRS". Kaip su tuo išvadavimu ir kaip su ta meile tai didžiai tėvynėi yra, aišku šiandien visam pasauliui. Jeigu žmogus iš baimės tyli dantis sukanęs, tai dar nereikia, kad jis tą "tėvynę" myli. O jeigu kartais ir per mažiausia neapsižiūrėjimą prasiurbia kad ir menkas tos gaivalingos neapykantos lašas tai "mylimai" tėvynėi, tai jis nušiuostomas kartvėmis arba kulka. Kai tuo tarpu tame skyriuje kitoms sovietinėms valstybėms skiriama po puslapį, tai Pabaltijo valstybės skiriama tik po kelias eilutes — Estijai 13 eilučių, Latvijai 8 eilutės ir Lietuvai 7 eilutės. O kas gi rašoma apie Lietuvą: "Lietuvos TSR yra toliausiai į pietus iš visų Pabaltijo sąjunginių respublikų. Per ją teka Nemunas. Lietuvoje daugiau dirvų negu pievų ir ganyklų. Laukuose sėjami rugiai, avšos, kviečiai, dobilai, linai, cukriniai runkeliai (autorius, matyt, naudojasi senomis žiniomis, paskutinių gi laiku baisiai rag'nami augyti ir auginami sovietų "tautiniai" javai — kukurūzai). Lietuvoje daug lentpjūvių ir popieriaus fabrikų. Lietuvos sostinė Vilnius". Štai ir viskas. Žinoma, ne kiek ne trumpesnėje įžangoje apie Pabaltijo valstybes prikaltėta senų nesamonių: kaip pabaltiečius engė buožės ir dvarininkai, kaip tos tautos prieš jų valią buvo nuo Sovietų atskirtos, kaip paskui buvo priimtos ir "sąjunginių respublikų" tarpą ir pan. Iš tos trumpos Sovietų Sąjungos politinės apžvalgos aiškiai matyti, kad vadovėlis išverstas iš rusų kalbos, nors tatau ir ne-

pažymėta, ir pritaikytas rusų vaikams, kad jie nuo pat pradžios žinotų apie savo kraštą. Tačiau sovietinėje pedagogikoje mastelis vienodas — ir kirkizai ir lietuviukas apie savo kraštus vos keliomis eilutėmis apšviečiamas. Tikslas aiškus — visų dabar "sovietinėmis" skaitomų tautų piliečius, nežiūrint, aukštos vakarietiškos kultūros kad karkurios iš jų tautų yra ir turi būdingus savo tautinius aspektus, tempti ant vieno kurbalio ir nuo pat pirmųjų dienų išrauti iš jų širdies betkokį separatistinį tautinį jausmą, meilę savo gimtajai žemei ir savo tautos bei valstybės testimui.

Stockholmas, 1955 m. gruodžio 13 d.

TV. RADIO SU FM
LEMPOS-DALYS-BATERIJOS
~ TAIŠYMAS ~
namuose dirbtuvėse
100%
GARANTUOJA
RCA ZENITH GE
DAINA TELEVISION
sav. inž. A. Semėnas
3130S. Halsted-DA6-8887

1956
TELEVIZIJOS FONOGRAFIJOS
Tik pas mus pirkdami gausi
• Nemokamai 3-ju mėn. pilną garantiją darbui ir dalyse.
• Nemokamai vidaus antena ir instaliavimas.
• Tik \$100.00 ir daugiau nuolaidos už jūsų seną televiziją.
Be to, visokių radijų, rekordavimo aparatų, lempų, baterijų, daly ir kitų firmų televizijos.
NUOSIRUDUS LIETUVIŠKAS PATARNAVIMAS
Frank's TV and Radio
PARDAVIMAS IR TAIŠYMAS
3240 South Halsted Street
Telefonas CALumet 5-7252
PRANAS KERŠIS IR PAULIUS F. ENDEZELIS

JOHN HOLDEN
Physical Therapist
• DIATHERMY
• ELECTRO-HYDROTHERAPY
• DEEP MASSAGE
Pagelbsti nuo Strėnų Skaudėjimo, Sciatica, Rheumatismo, Lumbago, Oscillitis, Bursitis, Nervous Condition.
222 N. GENESEE ST.
Waukegan, Ill. DE 6-9336
Dienomis vakarais ir atvykstante į namus.

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSN
2555 WEST 47th STREET
B. R. Pietkiewicz, prez.; E. R. Pietkiewicz, sek. ir advokatas
Mokame augstus dividendus. Košiuojame čekius. Parduodame ir išperkame valstybės bonus. Taupytajams patarnavimai veitai
ATIDARYKITE SĄSKAITĄ ŠIANDIEN. — Apdrausta iki \$10,000.
Darbo valandos: pirmadienį ir ketvirtadienį nuo 9 iki 8 val. vakaro; antradienį ir penktadienį 9 iki 5; trečiadienį, o šeštadienį nuo 9 iki vidurdienio.

MES PRISTATOME ANGLIS BEI PEČIAUS ALIEJŲ
DIDELIAIS IR MAŽAIS KIEKIAIS
Mes taipgi perkraustome jūsų baldus saugiai — keletą bloku ar keliasdešimtą mylių. Reikala šaukite mus.
Vieno kambario baldus arba viso namo — krepkitės pas mus. Turį daug metų patyrimo perkraustymo darbe.
STASYS FABIJONAS
2146 So. Hoyne Avenue Tel. Virginia 7-7097

CONRAD'O STUDIJA
LIKVIDUOJAMA
Norintieji gauti daugiau fotografijų, atsiimti užsilikviusius arba nusipirkti savo negatyvus, paskubėkit, parduodam pigiai.
Terminas tik iki kovo 1 d.
414 West 63rd Str.
ENglewood 4-5883

TELEVIZIJOS APARATUS
Garantuojame darbą ir dalis.
J. MIGLINAS
Telef. — HUMBOLD 6-1038

MIDLAND
Savings and Loan Association
Mes mokame Aukštą Dividendą
4038 Archer Avenue Tel. LA3-6719
AUGUST SALDUKAS Prezidentas

Pradėkit Taupyti Šiandien, Turėsit Rytoj!
Taigi, dabar pradėkite taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje **BRIGHTON SAVINGS and LOAN!**
Kiekvieno taupytojo indėliai apdrausti iki \$10,000.00
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASS'N
4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.
CHARLES ZEKAS, Sec's
OFISO VALANDOS:
Pirmadien., antradien., penktadien. ir šeštadien. 9 val. ryto iki 4:30 p. p. Trečiadien. 9 val. ryto iki 12 v. o ketvirtadien. 9 val. iki 8 vak.

PERKRAUSTYMAI — MOVING
Pigus, sąžiningas darbas. Visi apdraudimai. Iš artimų ir tolimų distancijų. Šaukite sekandiai:
3415 S. LITUANICA AVE., CHICAGO, ILL.
ANTANAS VILIMAS
Telefonas — FRONTIER 6-1883

JONAS GRADINSKAS
Televizijos, radijas, patefonai, lempos, antenos baterijos
"Parduodam pigiau, taisom geriau"
J. G. TELEVISION COMPANY
2512 W. 47th St. TEL. FRONTIER 6-1998
GARSIAKALBIŲ SISTEMA (Public Address System) išnuomavimui

MARQUETTE GELIŲ KRAUTUVĖ
KORSAZAI, GELES VESTUVEMS, LAIDOTUVEMS IR KITOMS PROGOMS. Atidara vakarais ir sekmadieniais.
Savininkai: ANDRIUS ir ELENA (SANDOM) STANIULIS
2743 West 69th Street Tel. Prospect 6-0781
(priešais šv. Kryžiaus ligoninę)

SINCLAIR Gazolino Stotis
"PAGALBA"
Sav. Ant. Stanevičius
Taisome automobilių motorus. Lyginame įdaužimus ir įlenkimus. Dažome ir atliekame įvairius kitus patalysimus.
NEBRANGUS IR GARANTUOTAS DARBAS
Mašinai sugedus, pribūname su vilkiku į įvairias vietas. Parduodame akumuliatorius, padangas ir kt. automobilių dalis.
2641 West 71st St. (kampas Talman Ave.)
Tel. R. Epublic 7-9842. Namų tel. WALbrook 5-5934

New Issue
1,500,000 SHARES
JONTEX, INC.
COMMON STOCK 5c PAR VALUE
OFFERING PRICE PER SHARE 20c
The Company owns leases on 1020 acres of unpatented mining claims in the Sierra Ancha mining district North of Globe, Arizona, and also holds options on 1100 acres of patented mining property in Churchill County, Nevada. The Company plans exploration and mining for Uranium on the Arizona properties and plans exploration for Silver, Lead, Copper and Gold on the Nevada properties. The Company plans to establish and operate a contract drilling business headquarters in Reno, Nevada.
JONTEX, INC.
139 North Virginia Street
RENO, NEVADA
Please send me an offering circular on Jontex, Inc.
NAME _____
ADDRESS _____
CITY _____ STATE _____
This announcement is not an offer to sell, or solicitation of an offer to buy the securities. The offer is made only by the offering circular, and no offering is made to any person in any State in which such offering may not be lawfully made.

PAVERGTOJE LIETUVOJE

T. Lietuvos Mokslo Akademijos 15 m. sukaktis 1941 sausio 16 d. bolševikai iškilmingai paskelbė įkurią bolševikinę "T. Lietuvos Mokslo Akademiją", kurios sukaktis buvo iškilmingai po 15 metų atžymėta Lietuvoje. Ta proga per radiją pranešimus paskelbė Akademijos "prezidentas" J. Matulis ir jo sekretorius prof. K. Bieliukas. Dabartinis metu mokslo akademijoje veikia trys skyriai: 1) biologijos, chemijos ir technikos mokslų, 2) geologijos mokslų skyrius, į kurį įeina ir žemės ūkio mokslai, ir visuomenės mokslų skyrius, o jie visi apjungia 12 mokslinių tyrimų institutų bei kitų įstaigų. Institutuose dirba apie 130 mokslininkų darbuotojų. Iš darbų pažymėti: dabartinės Lietuvos Kalbos žodynas, sovietinės Lietuvos istorijos pirmas tomas, Lietuvos istorijos dokumentų rinkinys, Lietuvių tarybinės literatūros apybraiža ir kt. Sudarytas apžvalginis dirvožemio žemėlapis, kuris išspausdintas ir naudojamas planuojant žemės ūkio kultūrų pasėlių išdėstymą ir kitas derlingumo pakėlimo priemones. Gyvulininkystės srityje skelbiama esant apsiektą gerų rezultatų vykdant Lietuvoje selekcinę vešlinį darbą su Lietuvos juodmargiais galvijais, baltosiomis kiaulėmis, juodgalvėmis avimis etc. Parengtas ir įteiktas planavimo organacijai darbas, "T. Lietuvos rytų rajonų gamybinių jėgų įsivystymas".

"Valstybinis Istorijos revoliucinis muzėjus" (buv. Karo Muzėjus) pasiskelbė ruošias "ekspoziciją, skirtą didžiojo tėvynės karo laikotarpiui pavaizduoti". Rysium su tuo į muzėjų gabenami nauji eksponatai, kaip buvusių raudonųjų partizanų ginklai, foto nuotraukos, atsisveikimai etc.

1956. I. 23. išleistas pirmasis "Sveikatos Apsauga" žurnalo numeris. Jame duotas "ministerio" Penkausko straipsnis "apie respublikos sveikatos apsaugą ir jos uždavinius" ir visa eilė straipsnių įvairiais sveikatos reikalais. Žurnalas leidžiamas medicinos darbuotojams.

"Buržuazinius nacionalistus" turi peikti ir komunistiniai Lietuvos rašytojai ar okupantams pasidavę jų taktiniais. Ta'p 1956. I. 26 per Vilniaus radiją buvo paskelbta, kad "tarybinis rašytojas privalo stovėti pirmose kovos už komunistinės visuomenės sukūrimą gretose". Girdi, "melancholijos, bekonfliktškumo teorija, kurią taip aistringai gynė negabūs rašytojai ir kuri tiek daug žalos padarė tarybinei literatūrai, buvo liaudies atmeta todėl, kad ji rašytojus demobilizavo iš kovos lauko su sunkumais mūsų gyvenime, nukreipė nuo kovos tarp gero ir blogo, tarp pažangos ir atsilikimo". Betgi tuo pačiu

SOPHIE BARCUS RADIO PROGRAMA

14 WGES stoties — Banga 1390 NUO PIRMAD. IKI PENKTAD. 8:45 iki 9:30 val. ryte
SESTAD. 8:30 iki 9:30 ryte
PIRMADIENIO vak. nuo 7-8 v.
SEKAD. 8:30-9:30 v. p. 15 stoties
WOPA — 1490 kHz
Chicago 29, Ill. HEMlock 4-2411
5121 So. ROCKWELL ST.

Telef. REpublic 7-5503
ADOMAS VAITKEVICIUS
ANGLIŲ IR ALYVOS
PARDAVIMAS

Visų rūšių namų apšildymo sistemos įvedimas, perdėrimas ir patalpinimas
Greitas, sąžiningas ir pigus patarnavimas

ATLAS FUEL CO.

Atstovas
4919 So. Paulina St.
PRospect 6-7960

"priešas" dar nesąs nugalėtas. Vilniaus radijo pareiškimu, "priešas, kad ir viduje, nėra galutinai nugalėtas, jis tebesėdi čia pat, tik... užsimaskavęs, pakeitęs savo ginklą, kovos taktiką. Jei vakar jis rodė žvėriškus savo dantis, tai šiandieną jį prieš mus šypsosi ir sako, kad šiandieną pas mus viskas tvarkoje, pas mus nėra jokių trūkumų bei nesąžiningumų, o pats nešvariomis rankomis nudojasi liaudies sukaupytą turtą."

Mini 1905 m. revoliuciją. Okup. Lietuvoje bolševikai labai iškilmingai atžymėjo 1905 — 07 metų revoliucinius įvykius, tartum juose jie būtų suvaidinę svarbiausią vaidmenį. Net ir leidžiamas komunistiniam aktyvui "Komunistas" nr. 12 įsidėjo Pušinio, Brigmano, Stankūno, Mažvylio ir kitų atsiminimus. J. Stankūnas betgi savo žodyje terašė tik daugiausia apie socialdemokratų veiklą.

Studentai skelbia bedievybę. 150 Vilniaus un-to studentų per žiemos atostogas išsiusti į kolūkius su ateistinėmis paskaitomis. Studentų agitacinė brigada pirmą eilę turi aplankyti "šefuojamus molėtų rajono kolūkius".

"Tiesa" nusiskundžia, kad pasidarius išvadas iš pastarųjų rajoninių kp konferencijų, paaiški, jog kai kurie partijos rajonų komitetai yra "naujų uždavinių šviesoje nepertvarke savo darbo, nepakeitę vadovavimo stiliaus". Pvz. Švenčionėlių rajono partinės organizacijos "ataskaitiname" rinkiminame susirinkime" komunistai griežtai kritikavo rajono komitetą už tai, kad jis neatiskakė kanceleriškumo, biurokratiško vadovavimą kolūkiams etc. Nepatenkinamai rajone vyksta pasiruošimas pavasario sėjai. Daugelyje kolūkių nesuapilta sėklų, labai blogai išnaudojami galimūmų vietinėms trąšoms sukaupti. Tačiau ar panaši padėtis yra tik šiame viename rajone?

● Dailininkai — 1863 m. sukilimo dalyviai. Dail. A. Zaleskis

IS ARTI IR TOLI BALDU PERKRAUSTYMAS

Naujas specialus didelis sunkvežimis su pilna apdranda. Pigus ir sąžiningas patarnavimas.

R. ŠERENAS

4546 S. Wood St., Chicago 9, Illinois, tel. VI 7-2972

NARIAI LIETUVIŲ TAUP. IR SKOLINIMO

B-VIŲ LYGOS, KURIOSE

Kiekvieno Santaupos Apdraustos iki \$10,000.00

IR

Paskolos Duodamos Namų Įgijimui

Lengvomis Sąlygomis

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.

6234 S. Western Ave. Chicago 36, Ill.

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.

2555 W. 47th St. Chicago 32, Ill.

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.

3430 So. Halsted Street Chicago 8, Ill.

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.

1800 S. Halsted St. Chicago 8, Ill.

MOVING APPRAUSTAS PERKRAUSTYMAS MOVING

IS TOLI IR ARTI
NAUJI DIDELI TRUKAI — NAUJAUSI KRAUSTYMO ĮRANKIAI
ILGŲ METŲ PATYRIMAS — PIGUS IR SĄŽINGAS PATARNAVIMAS

JUOZAS NAUJOKAITIS

2022 W. 69th St. CHICAGO 36, ILL. Tel. WAlbrook 5-9209

(1824—1885), gyvenęs bei dirbęs Trakų apylinkėse, mokslus ėjo Varšuvoje ir Florencijoje. Aplankęs daugelį žymių Vakarų Europos dailės centrų, jis vėl sugrįžo į tėvyskę ir čia įsijungė į intensyvių kūrybinių darbų. Ypač plačiai A. Zaleskis žinomas kaip grafikas. Geriausia jo grafikos darbai yra iliustruota A. Mickievičiaus "Gražina", "Konradas Valenrodas", "Ponia Tyvadauskienė", V. Polio poema "Giesmė apie mūsų žemę", I. Chodzko "Kvestoriaus atminimai" ir "Paseko atminimai". Iliustruodamas V. Polio poemą, A. Zaleskis yra sukūręs puikius Lietuvos vaizdus. Jo iliustracijos pasižymi išraiškingumu, spalvingumu ir gyvenimišku pastabumu. Dail. A. Zaleskis yra taip pat aktyviai dalyvavęs 1863 m. sukilime. Jo vadovaujamasis būrys pirmasis pakėlė sukilimo vėliavą. Sukilimo pradžioje A. Zaleskis buvo sumintas į ištremtas į Viatką. Po amnestijos jis persikėlė į Varšuvą, kurį laiką gyveno Krokuvoje ir 1885 m., iš-

vykęs į Italiją, mirė Florencijoje. Antrasis žymesnis 1863 m. sukilimo dalyvis yra skulptorius **Henrikas Dmachauskas** (1810—1863), gimęs ir mokėsis Prancūzijoje ir Anglijoje, o 1852 m. išvyko į Ameriką. Ten jis aktyviai įsijungė į kūrybinių darbų ir sukūrė žymiausias sa-

vo kūrinius: žmonos antkapinį paminklą, Kościuškos, Vašingtono ir visos eilės kitų žymių JAV veikėjų biustus, kurie puošia Vašingtono kapitolijos sales. Išpūdinga ir jo daugiafigūrinė kompozicija, vaizduojanti Gari-baldį tarp italų revoliucioninkų. 1863 m. sukilimo išvakarėse H.

Dmachauskas grįžo į gimtąjį Vilnų, kur sukūrė paskutinius savo kūrinius: poeto L. Kondratavičiaus biustą ir du antkapių paminklų Barborai Radvilaitei projektus. H. Dmachauskas žuvo per kautynes su caro kariuomene Dynos mūkuose, netoli Pariečės.

Lietuvių Prekybos Nama!

Baldai geriausių Amerikos firmų, be brokų, sugadinimų, kainos be užprašymų, Klientų sąskaitos neparduodamos Financų kompanijoms.

SPECIALUS PASIŪLYMAS VASARIO MĖNESI

Trijų kambarių moderniškai baldai už žemiausią kainą Amerikoje!

\$299 Buys Everything You Need For A Cozy 3-ROOM HOME

TELEVIZIJOS:
RCA
Dumont
Zenith
Sylvania
Admiral
ir kitų firmų.

LIBERAL TERMS!

Sekmadieniais neskaitytome taksų

2-jų dalių vilnos ar nylon sofa ir fotelis naujausio stiliaus Reg. 249.00, dabar \$149.00
2-jų dalių sofa-nakėdai lova su puikia kėde Reg. 150.00, dabar 99.00
Nylon ar vilna modernūs foteliai parduodami \$99.00, dabar 49.00
9x12 kilimai 100% vilna naujausių spalvų Reg. \$89.00, dabar 49.00
27x54 vilnos kilimėliai pavyzdžiai, ribotas kiekis reg. parduodami \$17.50, dabar 5.00
Ment mokyklų padirbtos puikios lempos. Naujausių spalvų ir stiliaus, reg. \$35.00, dabar 19.00
Knygoms spintos su stiklo durimis reg. \$49.00, dabar 29.00
Knygų spintos riešuto ar ąžuolo su stiklo durimis Reg. \$69.00, dabar 49.00
Kilimai grynų vilnos garantuoti 10 metų, parduodami po \$150.00, dabar 109.00
Sofos su puikiais nakėdai Simons matracais, naujausių spalvų Reg. \$250.00, dabar po 175.00
5 dalių valgomojo kambario baldai ąžuolo spalvos Reg. \$150.00, dabar 90.00
6 dalių valgomojo, raudono medžio, ar riešuto spalvos Reg. \$400.00, dabar 250.00
Televizijos 21 inch. Admiral, RCA,

Dumont, Admiral, Westinghouse, Motorola, Zenith vieniems metams garantuoti ši mėnesį po 149.00
Atskiros medžio komodos, riešuto ar ąžuolo Reg. \$49.00, dabar 24.00
2-jų dalių ąžuolo miegamieji patrauklaus stiliaus Reg. \$150.00, dabar 99.00
3-jų dalių miegamieji mahagoni, riešuto, ąžuolo medžio reg. \$250.00, dabar 149.00
5 dalių miegamieji puikios modernaus stiliaus reg. \$299.00, dabar 199.00
7 dalių miegamieji Brazilijos raudonmedžio: pirkti iš New York parodos, likę tik du setai reg. \$750.00, dabar 499.00
Šaldytuvai 6 pėdų — Westinghouse ar Admiral, parduodami \$189.00, dabar 149.00
8 cub. šaldytuvai reg. \$200.00, dabar 170.00
Virimui porcelano plytos reg. \$130.00, dabar 89.00
Virimui plytos porcelano Universal, Crown, Norge parduodamos \$169.00, dabar 129.00
5 dalių Formica stalai, naujo stiliaus Reg. \$69.00, dabar 39.00
7 dalių chromo Formica stalai 3 kart chromuoti reg. \$130.00, dabar 99.00
9x12 linoleum įvairių spalvų Reg. \$8.90, dabar po 5.50

FURNITURE CENTER, Inc.

3222 South Halsted Street

Telefonas — Victory 2-4226

Imonė atidaryta pirmad. ir ket. | monės Vėdėjas Sekmadieniais imonė atidaryta virtad. 9-9:30; kitom dienom 9-6. JUSTAS LIEPONIS nuo 10 iki 5 valandos vakare.

KRONIKA

• Tėvynės Sargas, kultūros, visuomenės, politikos ir socialinių mokslų žurnalas, 1955 m. nr. 2 jau išėjo iš spaudos ir platinamas Chicagoje.

Siame numeryje rašo Dr. D. Jasaitis apie Mykolą Krupavičių kaip politiką, visuomenininką ir kovotoją už Lietuvos laisvę; Kun. K. Šaulys apie Krupavičių kaip nepakeičiamą seimo kalbėtoją; Jonas Aistis apie katalikų bažnyčią Lietuvoje; Simas Sužiedėlis apie gudų dviejų invaziją; Dr. V. Vilimas apie Lietuvos seimus ir jų grupinę diferenciaciją; P. V. Raulinaitis apie Lietuvos darbo Federacijos įsikūrimą ir jos veiklą Lietuvos Seimo laikais; M. Krupavičius apie prisiminimus iš Zeligowskio; Jonas Mulokas apie žemės ūkio atstatymą išlaisvintoje Lietuvoje; St. Dziukas apie bendruomenės kelią J. A. Valstybės.

Be to, apie dar plačios apžvalgos iš politinio, kultūrinio, visuomeninio gyvenimo sričių. Žurnalas tiek parinktais straipsniais, tiek dalykų išdėstymo būdu yra rimtas, objektyvus ir rūpestingai redaguojamas.

• Muzikos žinios 1955 m. spalio — gruodžio mėn. jau išėjo iš spaudos.

Siame numeryje yra bažnytinės muzikos nuostatai Chicagoje arkieciecijai; J. Žilevičius rašo apie Vytauto Bacevičiaus sukaktį; Nora Gugienė apie Alice Stephens ansamblį; J. Žilevičius apie prof. Banašio naują operą „Juratė ir Kastytis“; kun. Z. Ramanauskas apie naujus Kenochos vargonus; prof. Z. Ivinskis apie bažnytinį giedojimą Lietuvoje XVI—XVII amž. Turininga apžvalga iš muzikos pasaulio ir spaudos puslapių.

Kartu su Muzikos žiniomis išėjo keturi priedai: J. Žilevičiaus redaguojamo Lietuvių Mu-

NAUJOJI DRAUGO BENDRADARBIŲ KLUBO VALDYBA

Sausio 29 d. buvusioje dienraščio „Draugo“ Bendradarbių Klubu susirinkime buvo perrinkta valdyba, kurią matome šioj nuotraukoj: sėdi — kun. Dr. Antanas Juška, pirmininkas; red. L. Simutis, Stovi — dr. Smilga-Smilgevičius, išdininkas; B. Babrauskas, vicepirmininkas; Povilas Gaučys, valdybos narys ir kun. dr. A. Baltinis, sekretorius.

ziku Vardyno 3 sav.; B. Markaičio S. J. Dvi giesmės mišiam chorui; Br. Jonušo Dvi liaudies dainos mišiam chorui ir Jono Zdanavičiaus užrašytos penkios laudies dainos: „Og, aš tau, berneli“; „Lygiam lauke“; „O jūs verseliai“; „Širmas žirgas, širmas“ ir „Užpūtė laukely puselę“. Visos dainos ir giesmės atspausdintos su gaidomis.

• Latvų Kultūros Fondas iki šiol veikęs atskiruose kraštuose, šiemet Amerikoje sujungtas su Kanados fondu. Praeitais metais įvairiems kultūriniam reikalams išmokėta \$5,233.42. Fondas savo lėšas sudaro iš įvairių parengimų nuosimčių ir aukų. Tam tikslui sausio ir vasario mėnesiais paskelbti kultūros mėnesiai ir išsiuntinėta daug kultūros fondo vajaus lapų įvairioms latvių organizacijoms, katalikų, evangelikų ir baptistų parapijoms ir apie 5,000 kultūros bičiulių kordelių.

• Algirdas Gustaitis į Hollywoodo filmų studijas bando prastumti lietuviškus kūrinius. Pastangas deda dėl V. Ramono „Crosses“ ir Stasiaus Būdavo „The Forbidden Miracle“.

TAKAIS DORYBĖS

(Atkelta iš 1 psl.)

Sielodamasis savo tautos doroviniu stiprėjimu, Vincas Kudirka drąsiai aikštėn kėlė visas piktybes, nes, anot jo, „pikto nėra ko slėpti, nes slėpdami leisime tikrai jam išbūti, o kai jis giliai šaknis — jau sunku bus išrauti“.

Džiaugsmas šviesiais pragiedruliais

Vincas Kudirka ne tik švieson vilko visa tai, kas mūsų tautoje buvo pikto ir negero, bet taip pat džiaugėsi ir kiekvieną jos šviesių pragiedrulėlių, džiaugėsi kiekvienu ženklu, dorančių tautos kultūrinį ir dorovinį stiprėjimą. 1896 m. rudęnį Mintaujos gimnazijos lietuvių mokiniai griežtai atsiskėrusiškai melstis ir už tai daugis jų buvo pašalinti iš gimnazijos be teisės stoti į kurią kitą. Bet jie kovojo to, kol laimėjo. Vincas Kudirka tuo jų žygiu džiaugėsi, statė juos pavyzdžiu visai tautai, darydamas tolimas, bet draug ir teisingas išvadas. 1897 m. „Varpo“ Nr. 1 jis rašo: „Tie vaikai — didvyriai, parodžiusieji tokį dvasios tvirtumą ir

savo teisių gynime pasišventimo pavyzdį, duoda mums neslepjamą viltį, kad mūsų priauganti karta turės brolielius, kurie neeis vargams vartuose žydėti“.

Ir Vincas Kudirka teisingas: išaugo lietuvių brolielių karta, kuri iš savos tėvynės iškapojo vargus ir plačiai jos vartus atkėlė laisvei.

Rūkoriai, girtuokliai ir kita

1954 m. britų piliečiai išleido 1,730 milijonų svarų rūkalams ir alkoholiui (12½% viso to, kas iš viso išleidžiama). Daugelio šeimų biudžete rūkymo ir gėrimo išlaidos sudaro d'desnė sumą nei buto, kuro ir šviesos išlaidos kartu sudėjus (daugiau kaip 2 svarų).

Britų tautinė žymė yra įvairūs įmokėjimai. Ta prasme garsūs yra futbolo „pool'iai“. Vidutinėsiškai per metus atskira šeima tam reikalui išleidžia 42 svarus. Apskaičiuota, kad „pool'is“ aistra yra apėmusi 12 milijonų anglų; kiekvieną savaitę jie išsiunčia 8 milijonus kuponų. Tų kuponų persiuntimas sudaro paštų 10% darbo. Nieko sau pomėgiai.

ANGLŲ KALBOS PAMOKOS

K. KALNENAS
6402 S. Fairfield Ave., Chicago 29
(3 dienas aštuos, durs po kairė, arti 63 dienos gatvės ir California Ave.)
duoda tremtinys prieš karą baigęs Chicago universitetą.
1 dol. 25 ct. vietoj — privados.
VERTIMAI - ANKETOS - LAISKAI

STASYS DZIUGAS

Kiškučio Vardinės

Tai gražiausia dovana mūsų mažiesiems skaitytojams. Melė tėvų žemei, mažųjų džiaugsmas ir dail. VI. Stančikaitės gražios iliustracijos šią knygą padarė daugiausia mėgiama mažųjų skaitytojų tarpe. Kaina \$1.50.

Užsakymus kartu su pinigais siųskite:

„DRAUGAS“
2334 So. Oakley Ave.
Chicago 8, Ill.

Chicago šviesiausias ir moderniausias Piknikų Daržas —
BUO DARŽAS
WILLOW WEST INN AND PICNIC GROVE
83rd and Willow Springs Road,
Willow Springs, Illinois

AUDYKLA JUOSTA
Sav. Kazys Prišmantas
1805 West 46 Street
Chicago 9, Ill.
Telef. LAfayette 3-8085
Gamina juostas, takelius, juosteles, pagalves vardinę, gimimo ir kitų progų dovanoms. Taip pat gamina gaudė ir knygas.

Mes siunčiame apdraustus siuntinius į LIETUVĄ, Ukrainą, Rusiją ir visus Rytų Europos kraštus. Pradedant 1956 m. didėję nuolaidos daiktams, užsakomiems Anglijoje.
J. KAMIENSKI
JANIQUE TRADING CO.
SKUBIAUSIAI IR PIGIAUSIAI PATARNAUJA SENIAUSIA EXPORTO FIRMA.
2314 W. Chicago Ave., netoli Oakley Ave., Chicago 22, Ill.
Telefonas — BRunswick 8-6780.
Persiuntimo ir muitų mokesčių apmokamą mūsų įstaiga. Šeimos tėvynėje nieko nemoka. Atvykite ar skambinkite į mūsų įstaigą dėl informacijų ir kainoraščių.
Įstaiga atidaryta kasdien, šeštadienį ir sekmadienį, nuo 10 val. ryto iki 9 val. vak.

NELAUKIT, nes rytoj jau gali būti pervėlu!

Jei norite užtikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius ar šiaip ką apdrausti, reikalinge agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimėi išliks neturėsite jokių nemalonių.

GENERALINIAI AGENTAI šių kompanijų:

AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE COMPANY
AMERICAN BONDING COMPANY
AMERICAN INDEMNITY COMPANY
DUBUQUE FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S FUND INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S INDEMNITY COMPANY
INDUSTRIAL INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
PACIFIC NATIONAL FIRE INSURANCE COMPANY
PEARL ASSURANCE COMPANY
RELIANCE INSURANCE COMPANY
UNIVERSAL INSURANCE COMPANY
WESTERN FIRE INSURANCE COMPANY
WESTERN CASUALTY & SURETY COMPANY
"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"

O'MALLEY and McKay, Inc.
222 W. Adams St. Room 800
Telefonas CEntral 6-5206

Namai, nebija potvynio

R. W. Carver, gyvenęs Clevelande, Ohio, išrado naują namų statymo būdą, vadinamą potvynių pavojams. Apačioje namų įtaisomi oro tankai, kurie potvynio metu namus pakeltų, o vandeniui nusėdant — nuleistų. Tie tankai sudaro namų pamatus. Namų sienos iki pat lubų su kiauuru viduriu.

Atnaujinta Prancūzų katalikų bažnyčia Londone

Prancūzijos katalikai atnaujino savo tautinę bažnyčią Londone. Konsekracijos iškilmėse dalyvavo pats Paryžiaus kardinolas ir laikė pontifikalines mišias, kuriam asistavo Westminsterio arkivyskupas, kard. Grifinas. Prancūzų bažnyčia Londone buvo pastatyta 1865 m. Vokiečių bombos buvo ją sugriovusios 1940 m.

STASYS METRIKIS

Savininkas ir krautuvės įsteigėjas

Jau virš 15 metų sąžiningai patarnauja lietuviams, parūpindami šviežius ir skanius produktus. Todėl geriausi žmonės — kaip eiliniai, taip ir profesionalai — iš arti ir toli lanko

METRIKIŲ FARM FOOD CO. KRAUTUVĖ

1804 West 47th Str.
Arti Wood Str.
Chicago 9, Illinois
Telef. YArds 7-8393
VYRIAUSIA LIETUVIŠKŲ VALGIŲ BOSTINĖ

Visi Pittsburgho Lietuviai KLAUSO IR REMIA Pittsburgh'o Lietuvių Katalikų Radijo Programą

— vadovaujama —
Lietuvos Vyčių Pittsburghe
JI TRANSLIUOJAMA
Kiekvieną sekmadienį nuo 1:30 iki 2:00 val. per
18 STIPRIOS IR GALINGOS
WLOA

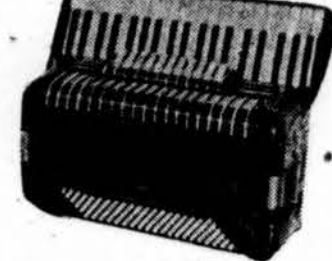
RADIO STOTIES BRADDOCKE
Visais reikalais kreipkitės šiuo adresu: LITHUANIAN CATHOLIC HOUSE, Radio Station WLOA, Braddock, Pa.
2443 WEST 63RD STREET
Tel. PProspect 8-0833 ir PR 8-0434

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GELINYCIA
Geriausios gėlių dėlių vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų.
2443 WEST 63RD STREET
Tel. PProspect 8-0833 ir PR 8-0434

AKORDEONO PAMOKOS

Derinimas ir Taisymas

SPECIALIAI PRADEDANTIEMS
6 Pamokos \$12.00

Su nemokamu pasinaudojimu akordeonu.

Tiktai susitarus.

JOHN BLUMBERG
(Lietuvis)

4107 Archer Avenue, Chicago, Ill.
Tel. AR 1-3453 arba VI 7-0350

Pirkit Apsaugos Bonus!

Skelbkite „Draugę“!

JAUNIMO LITERATŪROS PREMIJA!

1. Lietuviškos Knygos klubas ir ateitininkų „Šatrijos“ mėso draugija, norėdami paskatinti rašytojus bei auklėtojus daugiau duoti tinkamos lektūros mūsų priaugančiam jaunimui — vyresniųjų klasių pagrindines ir aukštesniųjų mokyklų (High School) mokiniams, — skelbia
- \$500 JAUNIMO LITERATŪROS PREMIJĄ**
2. Premija bus duota už bet kurios rūšies ar žanro auklėjamąjį veikalą: eilėraščių, poemą, beletristiką, biografiją, vaizdėlį ar kurios kitos rūšies kūrinį, skirtą jaunimui.
3. Premija nebus skaldoma tarp kelių autorių.
4. Autoriai ar leidėjai 1955 metais išėjusias knygas ar spaudai parengtus rankraščius premijai skirti komisijai prasių siųsti iki 1956 metų kovo 1 dienos šiuo adresu: Jaunimo Literatūros Premijai Skirti komisija, 2334 S. Oakley Ave., Chicago 8, Illinois. Rankraščiai pasirašomi tikrąja pavarde.
5. Premijai skirti juri komisija sudaryta iš šių asmenų: pirm. Vincas Ramonas, sekretorė Agnė Jasaitytė, nariai: kun. dr. Andrius Baltinis, Pranas Razminas ir Domas Velička.
6. Premijos mecenatu yra kun. dr. Juozas Prunskis.

AR NORITE BŪTI KUNIGAIS?

Tėvų Marijonų Kongregacija, a. a. Arkivyskupo Maturėvicius, MIC, atgavinta, kviečia pas save kandidatus į kunigus. Tėvai Marijonai dirbuojasi Amerikos lietuvių tarpe: Dievui leidžiant jie darbuosis ir Lietuvoje; jie veda mokyklas; redaguoja laikraščius; skelbia mišias. Pasaukukite Dievo tarnybai; dirbuokite po Panelės Švenčiausios vėliava; stokitės į Tėvų Marijonų Kongregaciją; rašykite novicų vedėjui. Laišką pažymėkite kiek mokeslo baigėte, kiek amžiaus ir koks sveikatos stovis. Laišką siųskite žemiau paduoto adresu.

AR NORITE BŪTI BROLIAIS VIENUOLIAIS?

Marijonų Kongregacija kviečia pas save kandidatus į brolius, kurie dirbtų įvairius vienuolių darbus mokyklose, spaustuose, raštinėse, bažnyčiose ir kitur. Labai padedantys mokė kokią amatą. Norintiems pramokti kokią amatą bus sudaryta proga.

Pasaukukite savo šėgas, gyvenimą ir sveikatą Dievui ir Panelės Švenčiausios. Tapkite Broliais Marijonais. Susirašykite su novicjato vedėju: pažymėkite amžių, sveikatos stovį ir užbaigtus mokslus.

MASTER OF NOVICES, MARIAN HILLS SEMINARY,
CLARENDON HILLS, ILLINOIS

SIUVEJAS K. GASIŪNAS

MOTERŲ ROBŲ
Pirma moteriškų kostiumų ir paltų užsakymus. Iš įvairių kailių užsakyti paltai duodami išmokėjimui. Jie toli pralenkia savo kokybę gatavus ir pigiau kainuoja.

6715 SOUTH MARSHFIELD AVENUE
Chicago 36, Illinois . . . Tel. REpublic 7-6329

NUO SAUSIO 1 D., 1956 M.

MŪSŲ TAUPYTOJAI GAUS

AUKŠTESNIUS DIVIDENDUS

District investment taupomos sąskaitos gali jums pelnyti iki 20% augštesnius dividendus negu paprastos. Mūsų naujieji iš anksto apmokami certificate teikia ilgalaikį didesnį pelną.

Saugus, be svyravimų investavimas Agency of the Federal Government apdraustas nuo bet kokių nuostolių.

Galite atidaryti investavimo taup. sąskaitą įnešant \$100 arba daugiau indėlių po \$100. Dividendų čekiai šunčiami kas šeši mėnesiai.

Iš anksto apmokami certificate yra parduodami blokais — 10 po \$75 už certificate. Kiekvienas \$75 investavimas pasieks pilną certificate nominalinę \$100 vertę po 98 mėn.

DISTRICT SAVINGS

and LOAN ASSOCIATION

3430 South Halsted Street

CLiffside 4-0104

JOSEPH M. MOZERIS Secretary

ČESLOVAS SASNAUSKAS

(Atkelta iš 2 psl.)

mišių dažnai susirinkdavo žino-
mi Petrapilio muzikai. Dirigu-
jant chorui, Sasnauskui buvo
samdomas pagalbininkas—var-
gonininkas. Būdamas nepaprasto
meistriškumo akompanija-
torius vargonais, Sasnauskas to
paties reikalavo iš savo asisten-
to; jam retas tegalėjo įtikti.

Begyvendamas Petrapilyje Č.
Sasnauskas suartėjo su gausia
ir stipria lietuvių kolonija ir
pradėjo pamažu įsitraukti į lie-
tuvių veikimą. Tarnaudamas
daugiakalbėje, su didele lenkų
įtakos persvara, parapilijoje Sa-
snauskas vengė viešai angažuoti
sąsimtinais lietuvių pusėje, pa-
diriguodamas kartais lenkų
„Lutneje“ ir taip pat pagalbe-
damas ir prancūzų bei vokiečių
grupėms. Jam mirus iš lenkų
buvo bandymų jį savintis. Ta-
čiau: ar gali būti geresnis įro-
dymas, kur tikrai priklausė Č.
Sasnauskas: jo visi pasaulietiš-
ki kūriniai sukurti lietuvių po-
etų tekstais ir skirti lietuvių
tautai!

Č. Sasnausko vokališki pasau-
lietiški kūriniai buvo išleisti
1909 metais Petrapilyje leidinyje
„Lietuviška Muzika“. Ten til-
po svarbiausios jo dainos ir
giesmės, kurios greit paplito po
lietuvių choras, tiek Lietuvoje
tiek Rusijoje, tiek ir Amerikoje.
Daugelis tų melodijų pasidarė
taip populiarios, kad virto kone
liaudies dainomis ir dažnai žmo-
nės neprisimena jų autoriaus.

Prisiminkime trumpai tuos
svarbiausius iš mūsų tautos są-
monę giliai įėjusius Č. Sasnaus-
ko kūrinius. Yra tai pirmiausia
kone tautinėmis giesmėmis
patapusios „Kur bėga Šešupė“
ir „Jau slava sukilo“. Įdomu,
kad „Kur bėga Šešupė“ Sa-
snausko yra sukurta net du kar-
tu: abi versijos atspaudintos
„Lietuviškoje Muzikoje“. Pir-
mutinė versija kiek liaudieskesnė,
antroji — plačiai pasklidusi
— kiek įspūdingesnė. „Užmigo
žemė“, taip pat plačiai prigijęs
poetinės nuotaikos choro kūri-
nys; mažiau žinoma, bet ypač
vertinga yra to kūrinio versija
solo balsui su fortepijonu.

„Karvelėlis“ — ilgesnis kūri-
nys solo balsui (originalu teno-
riui), pritaikant chorui su forte-
pijonu; ši dėkinga melodija
irgi virto beveik liaudies daina.
Iš prigijusių Sasnausko gies-
mių, kilusių dar prieš I Pasau-
linį karą paminėtinas „Atėiti-
ninkų himnas“ ir „Blaivininkų
himnas“. Pagaliau, bažnytinė
giesmė „Marija, Marija“ at-
spaudinta pirmą kartą „Saltin-
je“, dar prieš I Pasaulinį karą
patapo tikra mūsų liaudies gies-
me, kurią galime laikyti lyg
bažnytinio mūsų tautos himnu.

Grynai liaudies dainų harmo-
nizacijomis Č. Sasnauskas ne-
užsiėmė, bet jis paliko keletą
vykusių kūrinių liaudies dainų
temomis: yra tai plačiai polifo-
niškai išvystytas „Lėk sakalė-
li“ chorui ir duetas „Sintė ma-
ne motinėle“, sopranui bei altui
su fortepijonu meniškai ypač
vertingas, kur liaudies melodija
plačiai ir įvairiai vystoma kon-
trapunkto būdu. Abu šie daly-
kai yra berods pirmieji bandy-
mai pavartoti liaudies melodiją
kaip platesnio muzikinės min-
ties vystymo temą; „Lėk saka-
lėli“ buvo ir tebėra dainuojama
kone visų mūsų chorų.

Iš didesnių veikalų minėtina
kantata „Broliai“ solistams ir
chorui su fortepijonu ar vargo-
nais. Veikalas plačiai išvysty-
tas, nuotaikingas, turi plačių
kontrapunktiškų išvystymų ir
jdomių harmonijų. Tuo laiku
kantata „Broliai“ buvo visiškai
nauja mūsų literatūroje; ji
nenustojė savo jdomumo ir
reikšmingumo ir dabar. Kanta-
ta pirmą kartą buvo, berods, pa-
statyta N. Martinio Maskvoje,
laikė I Didžiojo karo; vėliau
jo paties pakartotinai atlikta
Lietuvoje ir kaimyninėse vals-

tybėse su Šaulių Sąjungos cho-
ru. Amerikoje „Broliai“ statė
A. Pocius Chicagoje, Stulgaitis
Pennsylvanijoje ir kiti. Nese-
niai kantata „Broliai“ vėl buvo
pastatyta „Dainavos“ ansamb-
lio Stepo Sodeikos vadovybėje
Chicagoje.

Iš viso Česlovo Sasnausko kū-
ryba buvo nepaprastai prigijusi
Amerikos lietuvių tarpe. Čia
jo kūriniai buvo gausiai stato-
mi; čia buvo J. Zilevičiaus pa-
rašyta ir muziko J. Brundzos
1936 m. išleista Č. Sasnausko
biografija; čia 1953 m. kun. L.
E. Joffre — Voisekausko buvo
antrą kartą išleista „Lietuviška
Muzika“ ir augščiau minėta
biografija.

Iš bažnytinio kūrinių, plačiau
pasklidusių po koncertinę estradą
paminėtina „Skubink prie
Kryžiaus“, grynai polifoninio
stiliaus, solo balsui, pritariant
vargonams ir ad libitum, smul-
kui.

Česlovo Sasnausko bažnytinė
kūryba yra kiek gausesnė už
pasaulietišką ir nemažiau ver-
tinga, bet mažiau žinoma mūsų
tautai. Žymiausių bažnytinio
veikalo laikytina jo „Requiem“.
Šis veikalas pasižymi nepaprastu
nuotaikingu ir muzikos
gilumu. Jis buvo paties Sasnaus-
ko pastatytas Petrapilyje; vė-
liau jį savo repertuare turėjo
Lietuvos Valstybinės Operos
choras, kuris jį atlikdavo per
žymiųjų mūsų tautos asmeny-
bių laidotuves. Įdomu, kad il-
gamešis Čekoslovakijos atsto-
vas ir didelis lietuvių draugas
p. Galia, kuris pats buvo profe-
sinio išlavimo muzikas taip
buvo susižavėjęs „Requiem“
manuskriptu, kad suorkestravo
jį akompanimentą ir nusūnė
Čekoslovakijoje. Ten šis „Re-
quiem“ buvo pakartotinai su di-
deliu pasisekimu atliktas kon-
certinėje estradoje, dar anks-
čiau negu Lietuvoje.

Dar turime ir daugiau Č. Sa-
snausko trumpesnių bažnytinio
kūrinių: „Tantum ergo“, „O sa-
lutaris hostia“ ir kit.; nepai-

sant savo vertingumą, jie pla-
čiau nebuvo prigiję mūsų baž-
nyčiose. Mažiau žinomi yra ir
Č. Sasnausko kūriniai vargo-
nams; yra jų keletas ilgesnių
preludijų ir fugų; kai kurie yra
atspaudinti vokiečių vargonų
muzikos leidiniuose. Fuga te-
ma „Kyrie de Angelis“ laimė-
jo 1909 pirmą premiją tarptau-
tiniame bažnytinės muzikos kon-
kurse Tuebingene, Vokietijoje.

Bažnytinės muzikos įtaka
reiškiasi ir pasaulinio pobūdžio
Sasnausko kūriniuose, bet ten
ji gražiai derinasi su veikalo
užduotimi. Šalia aiškios gregori-
joniško stiliaus įtakos kartais,
klaudydami Sasnausko muzikos,
galime pajusti lyg ir stačiatikių
bažnytinio gėdijimo atgarsius;
tai suprantama, jam praleidus
ilgus metus Rusijos sostinėje,
kur didžiosios cerkvės pasižy-
mėjo nepaprasto grožio chori-
nių giedojimu.

Visa Č. Sasnausko kūryba
pasižymi švelnia lyryne nuoti-
ka bei kažkokiu taurumu ir lie-
tuviškumu, kuris tačiau yra la-
biau emocionali, subjektyvi-
nio pobūdžio, nes kaip žinome,
Sasnauskas neužsiėmė lietuviš-
kų dainų melodijų harmonizavi-
mu ir neįtraukdavo lietuvių
liaudies melodijų citatų į savo
kūrinius. Jo kompozicinė tech-
nika yra palyginamai papras-
ta, bet savyje užbaigta; jis ge-
rai valdo jam reikalingas iš-
raiškos priemones, tiek harmo-
niškas, tiek polifoniškas. Jis
turėjo neabejotinai melodijos
dovana, nors jo melodijoms ga-
lima prikišti tam tikrą vienodą
štampą: jos kone visos eina ket-
virtinės ir dviejų aštuntųjų rit-
mu (palyg. „Kur bėga Šešupė“
ir „Marija, Marija“). Nuoti-
kingas ir mums taip savas

„Karvelėlis“, jį dainuojant su
visais pakartojimais, gali veikti
kiek monotonškai; pav. lat-
viams, kurie „Karvelėli“ girdė-
davo iš kiekvieno be išimties at-
silankiusio lietuvių choro ilgi
kartojimai „man ilgu“ buvo, jų
žodžiais, kiek atsibodę. Tokias
nuomones mums svarbu žinoti,
norint propaguoti mūsų muziką
svetimitaučiams, tačiau jos ne-
kiek nemažina nei „Karvelė-
lio“ nei kitų Sasnausko dainų
ar giesmių reikšmę mūsų tau-
tai. Česlovas Sasnauskas pri-
klauso ir priklausys prie didžiųjų
mūsų muzikos patriarchų. Ir
grynai objektyviai žiūrint,
jis buvo gerai išlavintas, švel-
nūs sielos ir gilios nuotaikos
muzikas su aiškia, gal nelabai
plataus mastabo, bet užtat di-

dello taurumo ir skoningumo
kūrybine dovana. Česlovo Sa-
snausko atminimas amžinai pa-
siliks mūsų tautos sąmonėje,
taip pat, kaip be jo dainų ne-
galės apsieiti nei vienas lietu-
vių choras.

MOVING

A. BENIULIS atlieka įvairius
perkraustymus ir pervežimus
iš tolimų ir artimų atstumų.
Tel. BL 7-7075 arba
RE 7-9842

Work Near Home

MEN

LIFT-TRUCK DRIVERS

CORRUG. BOX WORKERS

WOMEN

BILLER-TYPIST

CREDIT DEPT. TYPIST

Pleasant Working Conditions.
Many Company Benefits.
See MR. OTTOW.

TRIANGLE CONTAINER

CORPORATION

1501 West 15th Street
Tel. SE 8-4000

PIGLAI IR SAUGIAI
PERKRAUSTAU
BALDUS
VIETOJE IR IS TOLIAU
K. EIDUKONIS

Turiu naują didelį sunkvežimį
ir apdraudas
6930 S. Talman, Chicago 29, Ill
Tel. GROvehill 6-7096

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA

Didžiausias lietuviškas židinys, lietuvių kultūros paminklas

Iš suprojektuotų 20—21 tomo septyni jau išspausdinti, kiti rengiami.
Redaktoriai visų LE ruošimo darbą pagal atskiras raides pasiskirstę
iki galo.

Laikas įsigyti, nes nuo VIII tomo, LE bus spausdinama tik prenu-
meratoriams.

Lengvos sąlygos: įmokėjusiems bent už vieną tomą, visi išėjusieji
tomai siunčiami iš karto. Likusios sumos mokėjimas išdėstomas užsisa-
kusiems priimtiniomis dalimis. Vieno tomo kaina J.A.V. \$7.75, visur
kitur \$8.00.

Užsakymai siųstini šiuo adresu:

J. KAPOČIUS, LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA,

265 C Street, South Boston 27, Mass.

PASKUBĖKITE — ATSARGOS RIBOTOS!

SKIP'S SELF
SERVICE
Liquor Store

5515 SOUTH DAMEN AVENUE

ALL PHONES — WALBROOK 5-8202

Vasario (February) mėn. 9, 10 ir 11 dienoms

BISQUIT THREE STAR COGNAC	Fifth	\$4.98
METAXA BRANDY	Fifth	4.99
MOQUIN 10 YR. OLD BRANDY. Im- ported.	Fifth	3.98
GRAIN ALCOHOL, 190 PROOF USP	Fifth	\$4.89
PEPPERMINT SCHNAPPS LIQUEUR	Fifth	2.79
SLIVOVITZ 8 YR OLD. Imported.	Fifth	6.75
CINZANO VERMOUTH Sweet or Dry	Fifth	\$1.39
ASSORTED GERMAN WINES	Fifth	\$1.19
IMPORTED FORT WINE	Fifth	1.29
HEINEKENS IMPORTED BEER. Case of 24 bottles		7.25

**PIRKITE TIESIOG NUO
MR. NELSON**
SAVININKO
**SAINT CASIMIR
MONUMENT CO**
3914 West 111th Street
Vienas blokas nuo kapinių.
Didžiausias paminklams planų
pasirinkimas mieste.
Telef. CEDarcrest 3-6335

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS IR GASOLINO STOTIS
Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Taisomi motorai, stabdžiai,
transmisijos ir t. t. MOBILGAS benzinas, įvairių rūšių alyva,
baterijos ir automobiliams dalyva. Firestone padangos.
1934 West 59th Street Tel. GROvehill 6-9136
M. CESAS, patyręs auto specialistas

**MUTUAL FEDERAL
SAVINGS**
pataria:
1. Nepraleiskite visų uždirbtų pinigų.
Taupykite nors dalį.
2. Pinigams padėti nereikia važinėti.
Jūs galite pasiūsti paštu.
Mes apmokėsime pašto išlaidas.
3. Planingas taupymas visados moka
gerus dividendus.

2202 WEST CERMAK ROAD
Tel. Virginia 7-7747
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.

Chartered and Supervised by the U. S. Government

ISTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 5 val. po pietų. Ketv.
nuo 9-tos val. ryto iki 8 val. vak. Šeštad. nuo 9 val. ryto iki 1 val. po
pietų. Trečiad. visai neatidaro.

**LIUDĖSIO VALANDOJ
Sunkite
MAŽEIK & EVANS**
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 S. Western — 3 atskiros air-cond. koplyčios
REpublie 7-3600 — 7-3601 Automobiliams vieta
Tiesa, kurio gyvena kitose miesto dalyse: gausios
koplyčios arčiau jūsų namų.

ANTHONY B. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 SO. WESTERN AVE. 1410 SO. 50th AVE.
CHICAGO, ILL. CIGERO, ILL.
Telefonai — GROvehill 6-2345 arba
TOWNhall 3-2109

JOHN F. EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS
4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YA 7-1741-2 ir LA 3-9851
4330-34 South California Avenue
Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

**SEKANTIEJI YRA NARIAI CHICAGOS LIETUVIŲ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS**

Ambulansų patarna-
mas dieną ir nak-
tį. Reikale šaukite
mūsų.

Mes turime koplyčias
visose Chicago ir
Roselando dalyse ir
tuojau patarnaujame.

PETRAS BIELIONAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 West 18th STREET Tel. SEeley 3-5711

ALFREDAS VANCE
177 WOODSIDE Rd., Riverside, Ill. Tel. OLYmpic 2-5245

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139

VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CIGERO, Ill. Tel. OLYmpic 2-1003

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI
1646 W. 46th STREET YArds 7-0781

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 W. 69th STREET REpublie 7-1213
2314 W. 23rd PLACE Virginia 7-6672

TELEVIZIJOS

ir Radio Aparatų Taisyimas

Sąningas ir garantuotas darbas
M. RIMKUS, 4617 S. Sawyer St.
Tel. VI 7-0087 — VI 7-3037

**INCOME
TAX
SERVICE**

PRANAS SALEMONAVIČIUS

504 W. 33rd St. (Arti Normal Ave.)

Susitarimui skambinkite — Victory 2-3486

Kainos yra vienos iš žemiausių visame mieste.

Atdara nuo 6 v. r. iki 10 v. v., taip pat šeštad.
ir sekmad. nuo 9 v. r. iki 9 val. vakaro.
20 METŲ PATYRIMO

**TAUPYK SAUGIAI, Numesk rūpesčius,
ilgiau gyvensi.**

Dauguma Standard Taupytojų turto yra sudėta į United
States Gov. Bonds ir Veteranų paskolas, kurios yra 60%
garantuotos United States Government, kas ir padaro
STANDARD stipriausią Taupymo Įstaigą visoje Amerikoje.

Turtas virš\$57,000,000.00
Atsargos Fondas\$4,500,000.00

CHARTERED AND SUPERVISED BY THE
UNITED STATES GOVERNMENT
Member of Federal Savings and Loan Insurance Corporation
JUSTIN MACKIEWICH, President

Įstaigos valandos: Kasdien, įskaitant šeštadienius nuo 9 val.
ryto iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki
8 val. vakaro. Trečiadieniais visai neatidaro.

STANDARD FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
PHONE: Virginia 7-1141

Moterų GYVENIMAS

No. 26
No. 107

Redaguoja ST. SEMENIENE, 3130 S. Halsted St., Chicago 8, Ill., Tel. DAnubė 6-6887; Virginia 7-0618

Mišrios šeimos atgarsiai mūsų literatūroje

ALDONA ŠIMAITIENĖ, Chicago, Ill.

Mišrios šeimos problema mūsų yra aktuali nuo seno ir mūsų grozinė literatūra, taip jautriai atsiliepusi įvairiais gyvybiniais mūsų tautos klausimais, nepraejo negirdomis ir pro mišrią šeimą.

Jau Lazdynų Pelėda šiai problemai pašvenčia patį džiausiajį savo kūrinį — „Klaidą“. Jonaitis — veržli mūsų kaimo atžala — siekia mokslo. Tie keliai nuveda Petrą į Rusijos gilumą ir paskandina miesto gyvenime. Primiręs kaime paliktą mylimąją, veda lengvabūdę rusaitę Eugeniją, kuri pradžioje tarsi domisi lietuvišku.

Ta nelemta klaida mišrios vedbos baigiasi tuo, kad žmona pabėga, o palaužtas Petras perkeliama su dukrele Lietuvon. Flizytė prigeria tvenkinyje, o Petras nelaimingai įsivilia į 1905 m. revoliuciją ir dingsta.

Vaižgantas „Šeimos vėžiui“ supažindina mus su nelaiminga Gečių, vėliau išvirtsu Geč-Gečevičiais, šeima. Gečius veda sulenkėjusia lengvabūde miesčio. Sugyvenimo nėra. Sunkiausia matyti, kad motinos pėdomis seka ir abidvi jo dukrelės. Atskilimą nuo savo tautos kamieno padidina dar tai, kad jis, biūdamas, kad jo neįkeltų iš Kauno, priima provokavimą tikėjimą.

Čia panašiai kaip ir „Klaidoje“, domimės nuolankiam lietuviui priešpastatomis tūčią, pretenzingą, net sukarikatūrinta miescionę. Gečius irgi tyliai, be dėsno pasioriešimo neša savo jungą. Tik jei Jonaitis draug su savim prazūdo ir savo namiškius (išskyrus Pranutę), tai Gečiaus klaida ir jo testamentas išsibesti nuo panašaus pavojiaus Ksaverą Normantuką, o gal ir daugelį kitų.

Pakartotinai prie tos temos sustoja ir kiti mūsų rašytojai, o Maironis savo „Raseinį Magdeje“ neiškenčia rūsčiai nesuškęs:

„Oi netekėki, kaip pliuskės /daro,
už svetimtaučio į kitą kraštą“.

Petronėlės Orinitaitės
„Viligailės“

Taigi, turint tokį palikimą įdomu buvo pažvelgti, ką gi naujo pasakys šių dienų rašytojas — tremtinys. Ir štai sulaukėme Petronėlės Orinitaitės „Viligailės“. Autorė pasakoja mums apie puikų Taurimą ir jo atsivestą žmoną — iš šalies svetimos, kurios jaunas ir laimingas dienas pakirto nostalgija. Taurimas, širdgėlos palaužtas, irgi greit atguls į kapus. Legendą apie tėvų meilę ir trumpą laimę nuolat mini vaikiai — Skaidrūnas ir Viligailė. Nepamiršta jie ir paskutinių motinos žodžių:

„Tėvų žemės nepaliki niekad!
Kiek puikų kraštų tu jaunas /prakeliausi,
Ir gal būt pamirsi svetimą /mergelę...
Nepameski kelio dėl takelio —
Tėviškos dukrelė yr verčiau /už auksą,
Už perlus žemčiūgų, deimantų /brangiausių...“

Ir kai iš už trijų kalnų ir upių devynių, iš tolimos Gudonių kralystės atvyko valdovas Galvonas Viligilei pasipiršti, prisiminė vėl jai toji legenda. Nors Galvono žadama meilė ir kara-

lienės sostas jau ėmė svaiginti širdį, bet ji atsisako tekėti, tardama:

„Už meilę, jaunus troškimus
Augščiau pakyla žemės bal- /sas...
O mielą tėviškę, namus —
Neužvaduoja jokios dausos...
Svetur, kad ir puikioj pily-
Laimužė bus toli...“

Išlėta pažemintas Galvonas, kurs manė, kad „auksu viską perkame šiame pasauly“ ir nesusivaldęs su visu savo raitų palydovų pulku sutrypia Viligailę ir jos brolių. „Laikas bėga, kapas dyla... tik legendos, graudžios dainos po žemaičių žeme eina... O dabargi kas išdrįstų taip nusiknti savo jaunystę?“ — baigia autorė.

Iki „Viligailės“ mes matėme pavaizduotą mišrią šeimą su visomis jos negerovėmis. P. Orinitaitė eina kitu keliu — ji vaizduoja laimingą mišrią šeimą, kurios trapią laimę pakerta nostalgia. Ir štai tos šeimos atžala vėl prieš problemą — ar tekėti į šalį svetimą. Jos apsisprendimas mūsų jaunimui sekinas pavyzdys ir Viligailės likimas neturėtų jo atbaidyti.

Nelės Mazalaitės „Negestis“

Pagaliau pati naujausioji šia tema knyga — Nelės Mazalaitės „Negestis“. Reikia pripažinti, kad mus suįtriguoja jau pati veikalo pradžia, kurioje turtingas amerikietis advokatas, norėdamas prasiblaivyti nuo nevykusio romano su pusbrolio žmona, pripuolamai susidomi vargše fabriko darbininke. Gyvenimui išpaikinto turtuolio susidomėjimą didina moters rezervuotumas. Ir kai jis vis dažniau ima ją lankyti, susidomimui ir mes. Tai juk tremtinė, kurios vyra išvežė rusai, kurios motina ir dukrelė liko Lietuvoje. Dabar Danguolė dirba fabrike ir tikisi susitaupyti, kad galėtų vėl grįžti į universitetą. Namuose ji studijavo teisę ir šiek tiek muzikos. Tai jau subrandusi moteris, rimtai žiūrinči ir gyveninči. Ji tikrai lietuvi ir lietuviškos reikalai jai labai arti širdies. Ji vis tebemyli savo vyrą, nuo kurio po dviejų laimėnų vedybinio gyvenimo metu buvo prievarta atskirta. Ir visai natūralu, kad Danguolė atbūta traukiasi nuo to pat stailio ir jos gyvenimą įsibrovusio vyro. Tas įsibrovėlis — tai patrauklus, inteligentiškas vyras, kur's savo gero vardo ir turtų dėka naudojasi pasisekimu moterų tarpe. Danguolės traukiamasis tik didina jo veržimais. Jis neperates būti atstumiamas. Pagaliau jam įdomus jos santūrumas, jos naujas, dar nenaustamas dvasios, pasaulis. Įdomu ir tai, kad ji kitokį, negu iki šiol sutiktos, kad po fabriko darbininkės drabužių slepiasi išlavinčią moteris.

Ir štai jis panaudoja visa savo sumanumą, kad rastų plyšę į toje k'no sienoje, kuria ji bando apsitverti.

Danguolė, pradžioje jo išsigandusi, paskui jau lengviau jį pakenčia šalia savęs, vėliau randa jame vieną kitą patrauklų bruožą. Taip žinganis po žinganio jis artėja ir maždaug po metų jį pradeda formalumus skrybom su Algirdu Gėlaičiu gauti. Šunkiai ir per dideles kančias prie to prieita. Daug svyrtauta, daug melstasi... bet sąmoningai nueita elidžių keliu.

„Aš esu prasčiausias iš visų nusidėjėlių. Taip, jeigu aš galėčiau tikėti, kad ką darau yra teisinga, bet aš pripažįstu, kad nusidedu, aiškiai ir šaltai žinau... Aš žinau, kad puolu veidu prieš vėlnią, bet darau taip.“

Taigi Danguolė ne kokia aštuoniolikametė ir ne lengvabūdė, o vistik susideda su žmogum, nuo kurio ją skiria tautybė, tikyba, socialinė padėtis ir Sibirian išvežtas vyras. Ji „pasiduooda pagundai laimėti laimę“ ir ant to aukuro nepaprastai daug aukoja. Toji laimė nuolat drumsčiama.

Jei Pilypas pradžioje domisi lietuviu, tai paskui vengia jį, nes jis jaučia, kad visa, kas lietuviška, juodu skiria. Jis skundžiasi: „Kiekvieną kartą, kai tu susitinki savo tautiečius, man re'kia iš naujo susirasti tave ir parsivesti namo. „Danguolė, vengdama jį įskaudinti, vis rečiau užsimena apie savo tautą, jos vergus ir lūkesčius. Tas nutylėjimas, tas negalėjimas viso išsakyti, ją kamuoja, ji, tarsi sraigė, pradeda užsidaryti savo kaulėte ir savo dvasios pasaulyje nuolat bendrauja su saviškiais... aš negaliu nusikratyti jutimo, kad priklausau ne čia, o ten, kur susirenka mano tautos žmonės. Ir galvoju, jog tai kaip liga — tas įsikalbėjimas, kad savo žygių paverčiau save atskalinu. Jai labai svarbu pabūti jū tarpe, pabendrauti, išgirsti jų nuomones.“

Šalia yra ir kitas skausmo šaltinis — neištikimybė Algirdui. Ji negali nesudrebėjusi pavadinti Pilypą savo vyrą, negali jį kinti savęs, kad Algirdas greičiausiai miręs. Ji kalbasi su juo vienvietėje, prašo atleisti ir bijo net pagalvoti, kas būtų jiems susitikus... Tuo autorė vykusi įjungia į veiklą mūsų se taip dažna prievarta išskirtų šeimų tragediją.

Savo skrybas Danguolė išgyvena ir kaip sakramento sulaužymą. Štai ištrūkus iš namų ji veržias „savo“ bažnyčion su maldingom moterėlėmis, su šv. Kazimieru, su giesme. Bet ir ten nėra jai nuraminimo, nes prie jo reikia prieiti palikus nuodėmę. „Su apsunusia širdim ji įsena ir gyvena. „Vis tiek, kad gyvenu Park Avenue, kad turiu minko kailinius, kad

mano vyras gali apžinti painiausią bylą. Ne mane.“

Pagaliau dar vienas skauvimo motyvas, tai kūdikis, kurio taip laukiama, bet kuris drauge ke- la audrą sieloje. Danguolė blaškosi tarp svajonių kad kūdikis sutvirtins jos civilinę santuoką su Pilypu, ir žinojimo, kad jis yra „tikras“ mano neištikimybės pareiškimas Algirdui“. Iš- kyla vaiko tikėjimo klausimas. Autorė jautriai vaizduoja, kaip Danguolė, neiškentusi po presbiterijonų krikštynų slapta krikštija vaiką katalikiškai ir duoda jam savo tėvo Jono vardą. Įkops į antrą mėnesį „jo sūnus George mirė. Mirė mano sūnus Jonas“. Po to smūgio vargšė motina ilgai negali atsi-gauti.

Tai yra pagrindiniai motyvai, kurie tiesiog nepakeliamai drumsčia šitos laimingos šeimos laimę. Tai matydami, mes ir klausiamo — kas toliau? Mums ypatingai rūpi Danguolė, nes ji visai tai giliau išgyvena. Pilypas tebėra savo aplinkoje, jo nepersekioja neištikimybės jausmas, jam ir tikėjimo dalykai mažiau rūpi. Ka'p pasielgs Danguolė? Ar ilgai ji ta'p brangiai mokės už „pagundą laimėti laimę“? Deja, tie ir panašūs klausimai taip ir lieka neatsakyti, nes Pilypas nuo Danguolės nusigrežia. Gal ji išvargi- no sunki Danguolės nuotaka, o gal ir tai, kad ji nusikirpo kasas, susilygino su kitomis ir pasidarė jam nebeįdomi. Gal pa- galiau toks jau jo būdas, kad „jis nepajėgia nuveikti savo širdies užmonių“. Gyvenimo iš- varginta Danguolė nebebanda jo susiraziinti. Ji pasiūlo skyr- rybą ir viską palikusi išsena iš- sinesdama savo knygas, kryželį ir sena pinigine, kurioje tebe- buvo jos paskutinė alga, rožan- čius ir vedybinis žiedas, kuria- me dar aiškiai matėsi Algirdo vardas. Tik požeimiam trau- kiniję ji pajunta, „kad gera laukti poilsio, nakties.“

Drauge su autore mes palie- kam Danguolę pas Birutę ir gal truputėlį galimės, kad tai nėra triumfuojantis grįžimas, bet tik atviras pasisakymas: „Mane pametė, todėl mano grįžimas nėra nuopelnas.“

Legendarinės ir realios
mišrios šeimos

Matome, kad laikui bėgant keitėsi pats mišrios šeimos pa- vaizdavimo būdas. Pradžioje turėjome gal daugiau schema-

NEUŽSIENIETISKA

Chris Abrahamian iš Irano, studijuojanti Los Angeles ko- legijoje, laimėjo „labiausiai ne- užsienietiškos užsienio studen- tės“ titulą. Ji yra 23 metų au- žias, pagrindu paėmusi psicho- logiją, Amerikoje esanti tik 5 metus.

tinį nagrinėjimą. Iš vienos pu- sės turėjome teigiamą, bet silp- navai veikėją, lietuvi, iš kitos — lengvabūdį, sumiescionėjusį, sukarikatūrintą kitatautį. Part- neriai buvo labai nelygūs ir tai mūsų nenaudai. Aišku, iš to- kios mišrios šeimos nieko gero ir negalėjai laukti. Vėliau, Mai- ronis ir P. Orinitaitė mišrią še- mą įvilko į legendos rėmus, duodami tikrai gražių ir nepa- mirštamų posmų. Nelė Maza- laitė mišrią šeimą atkėlė į re- alų gyvenimą, į mūsų dienas. Ji išsėngė įprastinio silpnalvio ti- plo, o priešinai Danguolės as- menyje pavaizdavo jau subren- dusią, rimtą, sąmoningą lietu- vę. Jos partneris gal kiek ir len- gvesnio būdo, bet simpatingas, inteligentiškas, jautrus. O kad- jie gražiai sugyvena ir vienas kitą myli, tai jų darni mišri šeima ir kelia visą e'le proble- mų. Matome, kad Pilypo pasi- traukimas daugelį tų klausimų Europoje: Muenchene ir Vieno- je, gi šiuo metu gavo medicinos daktarės laipsnį šiame krašte. Dabar dr. Stasė Kerpūtė, duk- tė žinomo Kauno juristo ir visu- menės veikėjo P. Kerpės, dir- ba Mary Immaculate ligoninėje. Minėtam laikraštyje įdėta kele- ta nuotraukų iš jos darbo ir pa- žymėta, kad ji gimė Lietuvoje ir kad jos tėvą nužudė vokie- ta pastoja mišriai šeimai kelią į laimę.

Baigiant, tenka pabrėžti, kad ties mišrios šeimos tema mūsų literatūroje daugiausiai sustojo moteris rašytoja (Laz- dynų Pelėda, P. Orinitaitė, Ne- lė Mazalaitė). Tai gal visai na- tūralu, nes moteris yra šeimos siela, šeima jos gyvenime gal- va'dina svarbesnį vaidmenį ir tuo pačiu ji dažniau ties ja su- s'kaupia.

MOTERŲ PASAULYJE

★ Kunigalkštienės Birutės dr-jos Chicago Skyriaus valdy- ba gauta pelnų iš jubilėjinio koncerto-baliaus ir iš Naujųjų Metų sutikimo padalino sekan- čiai Laisvės Kovų Invalidų Sąjunga — 150 dol., ligoniams bariams ir jų šeimoms Vokietij- ioje—150 dol. 16 Vasario g'm- naziniai literatūros ir sporto premijoms (po 25 dol.) — 50 dol. skaudžiu nelaimių ištiktam prof. Mykolui Biržiskai parem- ti — 20 dol., sergančiam Simui Urbonui — 20 dol., Kultūros Fondui — 10 dol., Liet. Studen- tų Sąjungos Urbanos skyriui — 15 dol., birutininkei Sofijai Pal- tarokienei, Vok'etijoje. — 10 dol., ALT 16 Vasario minėji- mo proga — 10 dol. ir dr-ios įs- teigtam Gėlaičio Sibiro fondui — 100 dol.

Nuoširdžiai dėkodomos maloni Chicago visuomenei už pa- ramą, birutininkės turi vilties ir ateity jos nenustoti, kad pa- jėgtų dosnesne ranka teikti pa- ramą.

★ Juzė Daužvardienė pereitą savaitę turėjo dvi paskaitas apie Lietuvą.

Ji kalbėjo SLA moterų 280 kuopos Vasario 16-tosios minė- jime Dariaus — Girėno mažoje salėje. Nona Gugienė paskai- tė Maironio „Miškas užia“.

Antru kartą ji kalbėjo va- sario 3 d., penktadienį, Chica- gos Miesto Mokslo Tarybos mo- kytojų posėdyje. Paskaita skai- tėt anglų kalba tema: „Lietuva ir lietuvių charakteristika“. Chicago Miesto švietimo mini- sterijos rūmuose. Dalyvavo daug mokytojų ir daugel's, ku- rie dėsto vakarinėse klasėse an- glų kalbą būsiniams JAV pilie- čiams.

★ Stasė Kerpūtė, lietuvaltė— tremtinė, buvo pagerbta ame- rikiečių spaudos. „Long Island Sunday Press“ paskyrė aii visą puslapį. Ji mokėsi medicinos Europoje: Muenchene ir Vieno- je, gi šiuo metu gavo medicinos daktarės laipsnį šiame krašte. Dabar dr. Stasė Kerpūtė, duk- tė žinomo Kauno juristo ir visu- menės veikėjo P. Kerpės, dir- ba Mary Immaculate ligoninėje. Minėtam laikraštyje įdėta kele- ta nuotraukų iš jos darbo ir pa- žymėta, kad ji gimė Lietuvoje ir kad jos tėvą nužudė vokie- čiai.

★ Marija Jautakienė, uol'i bi- rutininkė, savo gimtadienio pro- ga pereitą šeštadienį, buvo su- silaikiusi didelio būrio svečių, ypač gausu buvo birutininkų atėjusių pasveikinti savo mielą bendradarbę. Malonijoje ir la- bai vaišingoje ponų Jautakių šeimoje nejučiom's prabėgo ke- lolas nuotak'ngų valandų.

★ Amerikos Lietuvių Romos Katalikių Moterų Sąjunga yra paskelbusi naujų narių verba- vimo vaju, kuris prasidėjo sau- sio mėn. 1 d. ir baigsis liepos 1 d. Sąjungos le'džiamo moterų žurnalo „Motery Dirva“ naujo viršelio konkursas ba'giasi va- sario mėn. 15 d.

Motery Sąjunga padidino ir savo andradidą: seniau daugiau- sia galima buvo apsidrausti ligi \$300. — dabar jau — ligi \$500. —

★ Elena Žukauskaitė, nianis- tė gyvenanti Uravajuje, ne- sen'ai baigė dešimties metų mu- zikos studijas konservatorijoje. Išlaikusi valstybinių egzami- nus, atidarė fortepiono studiją. Jos studija lanko netik lietu- viai, bet ir uravajiečiai. E. Žukauskaitė yra vienintelė lie- tuvaitė diplomuota pianistė Uravajuje.

★ Kunigalkštienės Birutės dr-jos Chicago skyr. valdyba maloniai prašo birutininkes or- ganizuoti dalyvauti 16 Vasario minėj'me, kuris įvyks vasario 12 d. Turinčios tautinius rūbus prašomos jais pasipuošti.

★ Nijolė Jankutė (Jankevi- čūtė), gvv. 2520 W. 70 St., stu- d'uoja Illinois Komercijos ko- legijoje. Nijolė yra aktyvi skautė, nemažai nuveikianti skautu veikloje. Ji taip pat yra gabi literatė. Nors dar jaunu- tė, bet jau spėjusi savo origina- liai gaba plunksna išsiskirti iš kitų jaunų rašytojų tarpo.

★ Majorė Ona Križanauskai- tė, iš Maxwell Air Force Base, Alabama, sekanti mėnesį skai- tys paskaitą apie Lietuvą Mo- bile, Alabama. Ji pati kilusi iš Penssylvanijos ir 1949—50 m. buvusi Vokietijoje.

★ Chicago Lietuvių Moterų klubas turės savo tradicinį Va- sario 16-tosios minėjimą vasa- rio mėn. 16 d. 12 val. 30 min. dienos metu Del Prado viešbu- tyje. Dalyvaus narės ir vieš- nios.

★ Milda Brenčūtė, studijuo- janti Illinois universitete, yra veikli studentė. Ji yra LSS Chicago skyriaus valdybos na- rė.

Aktorė — princesė pašto ženkle?

„Variety“, aktoriu žurnalas, pranešė, kad kino aktorė Gra- ce Kelly, pernai la'mėjusi Hol- lywoode Akademijos premiją už geriausią vaidybą, bus pir- moji Amerikos moteris, kurios atvaizdas bus atspausdintas ant užsienio pašto ženklų. Balan- dž'o mėnesio vidury įvyks jos sutuoktuvės su Monaco princu Ra'nier III ir ta proga bus iš- leista minimi pašto ženklai.

Vėliau gi tas pats žurnalas atitaisė savo klaidą. Pasirodo, kad jau seniau net keturios amerikietės buvo tokiu būdu pa- gerbtos. Pašto ženklų eksper- tai padėjo tą klaidą atitaisyti. Anot jų, Jane Addams ir Carrie Chapman Catt atvaizdai puošė Turkijos pašto ženklus, Eleono- ros Roosevelt—Salvadoro valst- tvės ir Amelios Earhart — Meksikos. Būsimoji princesė Grace Kelly bus penktoji ame- rikietė, pagerbta mažosios Mo- naco karalystės.

Paskaitos moterims

Viešojoje Chicago bibliote- koje, Michigan ir Randolph gat- viu kampos, per v'są vasario mėnesį bus serija*paskaitų, te- ma „Spaudos moterys“. Paskai- tos vvksta kiekvieną ketvirta- dieni 12 val. dienos metu. Kiek- viena paskaita neilga — apie 30 min.

Vasario 2 d. kalbėjo Athlyn Desbais. „Chicago Daily News“ bendruomenės reikalų redaktō- rė.

Vasario 9 d. — Janet Kern, „Chicago American“ TV- radijo redaktōrė.

Vasario 16 d. kalbės Helen C. Wells, „Chicago Sun-Times“ moterų skyriaus redaktōrė.

Vasario 23 d. — Anna Nan- zle (Mae Timee), „Chicago Tri- bune“ kino skyriaus redaktōrė.

Visos šios švąrdintos snau- dos moterys, keturios atskirų skyrių redaktōrės, parasakos apie savo darbą dienraščio re- daktijoje. Tos paskaitos ren- gamos, pareidaujant daugeliui skaitytojų, kurie nori matyti ir išg'rsti Chicago laikraščių mo- terų darbuotojas.

Iš namu apyvokos Dekoruo'nt kambari. Iuo sie- nos lvesnės — juo mažiau rei- k'a dažn. Paprastai, 1 galonas dažų apdengia nuo 300 ligi 500 kvadratinį pėdų plotą.

★ Dažant kambari, reikia pra- dėti nuo lubų. Pradėkite nuo vieno galo ir išveskite linijas iš- ilgai lubų, tada užpildykite tar- pus.

★ Remkant dažus, re'kia juos apžiūrėti elektros šviesoje ir dienos šviesoje. Daugelis spal- vų atrodo tamsesnės, pradedant dažyti sienas.

Žiemos Olimpinių žaidimų aukso medalių laimėtojai sveikinami Cortina D'Ampezzo, Italijoje. Kai- rėje: Italijos tūmų žvaigždė Sophia Loren apasina Norvegijos Hallgeir Brenden, po jo vyrų 15-kos kilometrų per kraštą ski laimėjimį. Dešinėje: Austrijos Tony Sailer, vyrų figūrinių ski čiuožimų su- lūtimis laimėtojas, sveikina Šveicarijos Renece Colliard moterų figūrinių ski čiuožimų laimėtoją. Šveicarų čiuožėja atėmė titulą nuo Andrea Mead Lawrence iš JAV.